

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrate po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvu naj se blagovoli pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto K 22.— | Četrta leta . . . K 5-50
Pol leta „ 11.— | En mesec „ 1-90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto K 25.— | Četrta leta . . . K 6-50
Pol leta „ 13.— | En mesec „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Konfiscirano!

Konfiscirano!

Konfiscirano!

Konfiscirano!

V Ljubljani, 1. septembra.

K položaju.

„Narodni Listy“ pišejo pod naslovom „Pred odločitvijo“: Cislitvanska stoji pred odločitvijo glede poslovnega roka in glede obstanka sedanjega parlamenta, pred odločitvijo glede „biti ali ne biti“ Koerberjeve vlade. Zdi se, da si je ministrstvo po dolgem pripravljavanju končno postavilo rok, ali pa, da so mu ga postavili drugi. Ministrski predsednik se je že posvetoval z raznimi voditelji strank. Gre se zlasti za to, ali bo mogel parlament poslovati ali ne. Koerber še sam ne ve, kdaj se snidejo deželni zbori. To je zavisno od kampanje drž. zbora, kateremu se rok za sklicitev ne more določiti niti hipotetično. Odločitev leži v rokah cesarja, a se bo izvršila čim preje. Tudi „Reichswehr“ in „Neue Freie Presse“ poročata, da so se vršile konference Koerberja z načelniki leve in desne radi bodočega zasedanja drž. zbora. Pristavljata pa oba lista, da so

LISTEK.

Tutti frutti.

Liberalci smo že izgubljeni. Dr. Šušteršič je dobil tako mogočnega zaveznika, da je vsak odpor — greh. Kakor je na binkoštno nedeljo razsvetlil sam sv. Duh Kristusove učence ter jim dal sedmero darov, prav tako se godi leta 1900 p. Kr. katoliškemu advokatu iz Ovijačeve hiše. Nepriljubljen hodi na politične shode, stopa smelo na govorniške odre, odpira svoja široka usta, in glej! — dr. Šušteršič govori, kakor bi rožice sadil, saj mu naréka sam sv. Duh. Ali se je potem čuditi, da so besede, ki prihajajo iz njegovih ust, najvišja modrost, najgloblja učenost? Saj govori iz njega sam vsegavedni Bog — sv. Duh! In da je tako, o tem pravovercem ni možno dvomiti, saj je konstatiral to dejstvo dr. Šušteršič v Ribnici sam rekoč: „Jaz se ne pripravljam za svoje govore v javnosti, kakor kak dvorni svetnik, ker nimam toliko časa na razpolago, zbog tega se moram zanašati na sv. Duha“... Iz te izjave sledi torej, da ima sv. Duh pri dr. Šušteršiču službo le pri javnih govorih, pri tajnih, skrivno privatnih pa ne. Tako na pr. pri

tajnostnem sklepanju testamenta kake ženske sv. Duha ni treba, ker se dr. Šušteršič za svoje prigovarjanje v smrtnih težavah ležeči ženski tako temeljito — pravi, kakor na pr. dvorni svetnik Šuklje za svoj novomeški politični govor.

Dr. Šušteršič je dejal, da „nima časa“, hkratu pa se je jezil, da liberalci, „ki največ goljufajo“ in ki „imajo največ pravi“, ne zahajajo k njemu, nego h konkurentom, liberalnim odvetnikom. Dr. Šušteršič torej vzlic temu, da nima pravi, vendarle nima časa, da bi se pripravljaj na javne govore. Ali to ni čudno. Dosti ima opravkov pri testamentih raznih Ovijač — piše članke v „Vaterland“, upravlja razne klerikalne posojilnice, štacune in oštarije. To daje dosti dela, a — kdo ne veruje? — prav nič zasluzka! In končno — že samo tiste tožbe, kar jih naperja vsak mesec na „Slovenski Narod“ — že samo te mu vzemo dosti časa, a mu ne prinese seveda prav nič zasluzka! Gotovo nič! Ekspenzari dr. Šušteršiča so beli in čisti, kakor dnevnik 15letne institutke. Seveda tak advokat potem res nima časa pripravljati se za javne skode ter se mora zanašati le na pomoč sv. Duha, ki mu potem suflira, da so liberalci oni „živeli“, ki vzdržuje krivični volilni red, katerega je sama lakomna samo-

pašnost, ki si polni iz žuljev in solz ljudstva svoje lačne žepe, ki vzdržuje nesramno hišo, nemško gledališče itd. In Šušteršičev sv. Duh nato še natanko obrazloži, kdo je ta „živeli“: učitelji, trgovci, odvetniki, notarji in uradniki.

Zdi se mi pa vendarle, da je ta sv. Duh docela sličen tistim bogovom starega veka tistim malikom, ki so tudi govorili. Tudi oni so vedeli nepriljubljeni vse in govorili so prav tako modro in globoko, kakor dandanes katoliški advokat iz Ovijačeve hiše. Toda zgodovinarji so razkrili, da je tičala za tistimi maliki sleparska duhovščina, ki je goljufala skozi malikova usta babjevrno ljudstvo. Šušteršičev sv. Duh, ki zna tako lepo suflirati, pa je končno le generalni štab Bonaventure z ogromno mošnjo katoliškega zaklada. In ta štab govori skozi usta sijajno plačanega advokata, babjevrno ljudstvo pa meni, da govori dr. Šušteršič sam.

Pa saj bi bil to jako čuden sv. Duh, ki govori javno o — blodišču in se celo jezi, ako mu očita kak nemoralen liberalac, da je nespodobno govoriti v pričo kmetskih otrok in žen o tem, kar pokriva noč.

Prav umestno bi pa bilo, če bi bil dr. Šušteršič kaj več govoril o naših — farovžih, kjer stanujejo „božji namestniki“,

in kamor vidi vsegavidni sv. Duh ponoči in podnevi. O „življu“ v teh farovžih bi se dalo tudi nepriljubljen in brez sufliranja prav izvrstno govoriti. In ker ima katoliški advokat tako malo časa, naj mu postrežem vsaj z nekaterimi podatki, katere sem posnel, — da ne bo očital „Slovenskemu Narodu“ lažljivosti! — po goriški „Soči“. Dostavljam pa, da teh podatkov ni doslej še nihče prerekel, in da „Soča“ ni dobila — pa menda ne zato, ker v Gorici ni nobenega dr. Šušteršiča?! — nikakega popravka temeljem § 19.

Prvi podatek se tiče g. Korleka, ki so nekaj svojo mater s svojo posvečeno nogo brcnili (!) iz farovža, da se je reva raztrgalo krilo.

Drugače so pa jako „lušten gaspuč“. Nič se niso ženirali pogostih sprememb v domači kuhinji, niti tega ne, da je hodila cele noči v farovž pomagat še sosedova Katica. Sam župan je videval v adventu, da je Katica prišla „od dela“ v farovžu tik pred zornicami, katere so opravili potem gospod Korle v vsej pobožnosti. Toda na Katici se je spolnila žalostna istina tiste narodne poskočnice: Ti pobiš presnet, kaj si storil deklet!...! Zato so jo poslali „menjat dobre lufte“ v Trst in jej pridobili še tolažnico, kateri so pisali n. pr. to pismo

levičarji prav tako malo spravljivi kakor Čehi.

25letni jubilej sultana
praznujejo danes v Carigradu in po vsem turškem cesarstvu jako slovesno. Slavlja pa se vdeležujejo tudi druge vlasti, ki so poslane svoje deputacije s čestitkami in darovi na sultanov dvor. Tudi Srbija je poslala svoje zastopnike. Zlasti velika in odlična pa je bolgarska deputacija. Sultan Abdul Hamid, 34. kalif, je bil rojen 1. 1842. kot tretji sin prosvetljenega in reformam prijaznega Abdula Medšida. Njegova mati je bila Georgičanka, zato je sultanova zunanost bolj armensko-arabska kot turška. Za prestol Abdul Hamid ni bil določen, zato se je v mladosti malo učil ter bil jako vdan pijančevanju in ženstvu. Ko pa je brat Murad kot sultan zblaznel, je stopil Abdul Hamid na njegovo mesto ter vlada sedaj že 25 let. Po triletni vojni z Rusijo je bila turška vojska z opetovanimi porazi docela razbita in demoralizirana. Razen tega pa so dolгови narasli tako ogromno, da je bila Turčiji zadnja ura. Berolinska pogodba pa jo je rešila. Sultan se je lotil nato reformiranja armade. Zmagalec pri Plevni, Osman paša je dobil to nalogo, a intrige dvorne stranke so reorganizacijo izjalovile. Tudi misija pruskim častnikom l. 1882. se je ponesrečila, za kar je v vojni z Grčijo l. 1885. Turčijo pretrpela dovelj udarcev. Šele l. 1886. se je začelo resno z reorganizacijo vojske, ki pa še do danes ni na evropski višini, dasi je leta 1897. v vojni z Grčijo dosegla prav lahko zmago. Ta začetek reorganizacije vojske je glavno delo sultana. V notranji upravi se je le malo izboljšalo, saj je sultan skrajno nezaupljiv in slab mož, katerega vodijo razni dvorniki. Mladoturška stranka, ki stremi za reformacijami v evropskem smislu, ima v sultanu najhujšega sovražnika, in glavni členi te reformatske stranke se morajo skrivati v inozemstvu. Opetovani masaki v Armeniji, ki so pravi škandal XIX. veka, neprestani nemiri in boji ob črnogorski, srbski in bolgarski meji, vsakoletna kriza v Makedoniji... vse to je dokaz, da turška vlada s sultanom vred na čelu ni sposobna vladati evropski. Turška država je Evropi večna nevarnost, in le ljubosumnost med evropskimi velevladmi je kriva, da se piravi, piškavi, vseh napak in boleznih polni tej državi z jedva 6 milijoni ne napravi konca. Glavni del sultanovega cesarstva je v Mali Aziji in Afriki. Tja tudi sodi njegova vlada in njegova rezidenca.

Vojna na Kitajskem.

Ne le Združene države in Rusija, nego tudi Nemčija je že pripravljena začeti mirovna pogajanja s Kitajsko. Še pred par dnevi se Lihungčang ni zdel sposoben, da bi igral ulogo posredovalca med velevladmi, danes pa so tri največje ter na Kitajskem bojišču v prvi vrsti angaževane države zadovoljne, da začne podkralj Lihungčang, ki prebiva sedaj v Šanghaju, mirovna posredovanja. Odkar je bil grof Waldersee imenovan vrhovnim nadpoveljnikom mednarodnih vojev, gre vsa stvar na Kitajskem kaj naglo in gladko izpod rok. Morda bo mir sklenjen še predno dospe Waldersee do Pekina. Glavno mesto Kitajske so vzeli mednarodni

voji, ko so bile nemške ladje s svojimi polki še sredi morja. Sedaj pa se zna pripetiti, da se sklone mir brez Walderseeja. Gotovo ni to povšeč nemškemu bojevitemu, pardona ne dajočemu cesarju, ki je poslal na bojišče še svojega posebnega slikarja! V hudih škripcih je tudi Anglija, katero je nepričakovano nagli konec vojne jako iznenadil. Vzel skrajno slabemu položaju v Južni Afriki je Robertsu nakrat možno pregrešiti več čet ter je baje odposlal na Kitajsko kar tri bataljone. Angliji se pač silno mudi, da varuje vsaj v zadnjem hipu „svoje interese“ na kitajskih tleh. Rusi pa so dosegli v Mandžuriji zopet lepo zmago. General Grodekov je sporočil 30. avgusta z Chabarowska, da je detašment generala Saharova 17. in 18. avgusta vzel Ashech ter zaplenil sedmero topov, mnogo vojnega orožja in skladišče živil. Kitajske čete, guverner in prebivalstvo Ashecha je pobegnulo.

Buri in Angleži.

Jednajst mesecev traja že vojna v Južni Afriki, a konca še ne bo. V zadnjem mesecu se je položaj Burov v toliko poslabšal, ker je bil general Prinsloo s 4000 možmi ujet. Bitka Deweta pri Belfastu pa nikakor ni prinesla Robertsu pričakovanega uspeha. „Zmaga“ Angležev je bila tako ničevna, da ne vedo angleški listi o njej ničesar povedati, in da je Roberts kar obmolnil. Listi razlagajo Dewetov marš iz Oranja v Transvaal in zopet nazaj v Oranje s tem, da je bil njegov namen samo ta, da je pripeljal predsednika Stejna, ki torej ni umrl, k predsedniku Krügerju. Botha ostane s Krügerjem in Stejnom še nadalje v Transvaalu, t. j. v okraju Lydenburga, Dewet in Delarey pa bodeta delovala zopet v Oranju. Reuterjev biro poroča iz kraja Maseru, da Buri name ravajo vsak čas naskočiti Ladybrand. Buri so okoli in okoli po hribih. Angleška vojaška oblastva, pravi brzojavka, so sklenila, Ladybrand braniti. Krüger in vsi uradniki so sedaj v Nelspruitu. Evropsko časopisje še vedno rezko obsoja Roberta, da je tako brutalno izgnal tuje delavce in obrtnike iz burških krajev. Nekateri so prebivali ondaj že po 15 let, v Transvaalu in Oranju, a Roberts jih je dal brez vzroka brutalno izgnati ter prepeljati na Angleško. Ti reveži se niso mogli niti dobro obleči. Seboj niso smeli vzeti ničesar, niti svojega imetka. Ljudje so zmrzovali in stradali grozno. Kakor druge vlade, je tudi naša vlada zahtevala za avstrijske izgnance, med katerimi je tudi mnogo Slovanov, odškodnino za izgubljeno imetje.

Dopisi.

Iz Šmartna pri Kranju, 28. avgusta.
Znano Vam je, gospod urednik, da Vam do danes o „afëri Rojina“ sam še nikdar nisem ničesar poročal, a tudi na nobenega prijatelja nisem vplival, naj stori to namesto mene; nasprotno, zdelo se mi je za preveč, da so se prijatelji, katerim sem osebno potožil, kar me je tako zelo bolelo, javno zavzeli zame, oziroma moje zadevo. Tudi danes bi se ne oglasil, da ni župnik Trček v dopisu iz Šmartna pod Šmarno

goro v „Slovenca“ z dne 13. t. m. ter v „Slov. Listu“ z dne 18. t. m. prav po svoje, ne oziraje se na resnico, pojasnil, da ni denunciral ter kaj je pravi vzrok mojega premeščenja. Naj bo torej tudi meni dovoljeno prijaviti v Vašem cenjenem listu protipojasnilo, katero sem v stanu in tudi pripravljen vselej in povsod tudi dokazati.

Svet za novo šolo in vrt je bil odmerjen v septembru 1897 in zaznamovan s količi. Jednega teh količev je podrl nekdo z vozom, in ker je bil hrastov in globoko zabiti, je vzdignil precejšnjo rušo. Na žegnansko nedeljo ponoči je izginil ta takrat le še rahlo stoječi količ; najbrže so ga sežgali fantje, ki so tik njega kurili in streljali. — Spomladi se je pri neki seji kraj šol. sveta posvetovalo, kje ravno na kupljeni parceli naj šola stoji. Kakor do takrat vedno in še potem večkrat, povabil se je k seji tudi takrat župnik, a kakor prej in dokler sem bil še jaz v onem Šmartnu, se tudi takrat povabilu ni odzval. In zdaj trdi v zgoraj omenjenem pojasnilu, „da ga prvomestnik k sejam niti pozval ni“. Vendar se mu lahko naštejejo osebe, katere so mu nosile povabila in gotovo hrani gospod predsednik še zdaj zavitek, v katerem je bil župniku poslal povabilo k seji, in je ta zapisal na zavitek: „Se ne sprejme! M. Trček.“ Da ni hodil k sejam, bo najbrže vzrok to, ker bi mu bilo vroče sedeti poleg predsednika, kateremu bi ne mogel naravnost v oči pogledati, iz vzroka, katerega hočem povedati takrat, kadar mi bo „Slovenec“ pojasnil „milo za drago“ onih deset točk, o katerih je v št. 152. lanskega leta tako perfidno namignil in katerim bom „milo za drago“ tudi odgovarjal. — V napominani seji se je sklenilo, naj stoji šola v isti fronti s cerkvijo ter tri metre od izhodne meje. Krajni šolski svet se je podal po seji na stavbišče ter je postavil na mestu, kjer je stal jeseni že omenjeni količek, aproksimativno drugzega, v sredo one lise, ki se je poznala od jeseni, kjer je prvotni količek vzdignil rušo. Opozoril sem gospoda predsednika, naj se natančno premeri, če stoji količek pravilno ker lisa je prevelika, da bi se moglo brez merjenja določiti pravilno stališče. Toda to se mu za takrat še ni zdelo potrebno, češ saj se ne bo že ograja stavila in radi zidu stavbenik sam lahko odmeri točko, katero potrebuje. Omenjeno bodi, da je gledal župnik izpred in iz vrta, ki je streljal od stavbišča, kako so merili udje kraj. šol. sveta po stavbišču. Zakaj pa ni prišel zraven, ko je bil opravičen priti, tudi če bi ne bil povabljen, saj si je v svojem dejanji in nehanji v Šmartnem sicer dovoljeval marsikaj, česar ni bil opravičen!

Ko pride stavbenik s svojim polirjem, da odmerita temelj za šolsko poslopje, gospoda predsednika ravno doma ni bilo, zato mu razložim jaz sklep kraj. šol. sveta glede stališča šole. Povedal sem mu tudi, da na novo postavljeni količek ne stoji pravilno, česar sem se že prej sam prepričal, ne da bi se le dotaknil približno postavljenega količka ali pa celo, da bi drug količek postavil. Premeril je potem stavbenik s svojim polirjem razdaljo prav na

tančno dvakrat in obakrat našel isto difarenco. Pravo točko je zaznamoval potem z manjšim količkom, prejšnjega pa je pustil stati. Kar nenadoma pa pride župnik, in meni nič, tebi nič, izruje manjši količek ter ga vrže čez cesto na sosedni vrt. „Gospod župnik, — pravim mu povsem dostojno, — „saj je ravno 25 sežnjev!“ — „Kaj,“ — odgovori ves razjarjen, — „ali mislite, da sem zadnji hlapec v fari, da se me še zraven ne kliče, kadar se določuje meja?“ Mirno mu povem, da ne mislim, da je zadnji hlapec v fari, ko vendar vem, da ni, a da bi bilo prav, ko bi prišel zraven takrat ko je bil navzoč krajni šolski svet in bi se lahko že takrat vpričo njega določila prava meja, kot je želel tudi gospod župan, a takrat ga ni hotelo biti. Seveda si ni dal ničesar dopovedati, le znositi se je hotel nad mano, češ, sam je, in grozil in upil je, kaj vse bo storil, da se šola sploh na tem svetu ne bo zidala, da bo šel v škofljo in še več drugih nezmisli. Bil je tako strasten, da bi človek ne mogel v besedo, če bi tudi hotel. Morebiti ga je ravno moja mirnost toli razdražila, da je upil še doma na dvorišču v popolnem mraku, da bi vsak, kdor bi ga ne spoznal po glasu, si moral misliti, da vpije in razgraja kak hlapec, ki ni normalen.

In čez teden dni dobim od c. kr. okr. šol. sveta oni poziv, naj se v osmih dneh opravičim, ker sem „laut Anzeige des dortigen Pfarramtes unbefugterweise,“ količke predstavil, da sem nad župnikom upil ter da sem se „zum Ärgernisse der Bevölkerung gegen ihn ungebührlich benommen.“ Tableau! Pojasnil sem potem vse natančno in po resnici, kot zdajle, da se nisem dotaknil nikakega količka, da sem se le kot zastopnik šole moral pobrigati za last le-te ter da je glede vedenja ravno narobe prav, da je ravno župnik tisti, ki je nad mano „zum Ärgernisse der Bevölkerung“ vplil itd. Navedel sem tudi priče, ki so pripravljene mojo izjavo tudi s prisego potrditi. In ko je v kratkem potem prišel gospod nadzornik, sem ga vprašal za svet, kaj naj ukrenem, da zadobim zadoščenje, ker me je župnik pri višji šol. oblasti denunciral. Rekel je, naj mi bo to v zadoščenje, da sem korektno postopal, in na to res nisem župnika za jezik prijel, misleč, da bo vsaj mir. Zdaj pa pravi v svojem kurioznem pojasnilu, da bi rad doma popravil to zadevo „a ker učitelj Rojina z njim še govoriti ni hotel ter ga celo vpričo otrok ostentativno ni pozdravil, ni mogel popraviti doma.“ Lej, lej! Zato ker ga nisem prišel prositi, naj se nikar po nepotrebnem ne jezi, zato ker ga nisem prosil odpuščanja, ko ničesar zakrivil nisem, zato ni mogel doma poravnati. In še ta nesreča zraven, da ga ostentativno pozdravil nisem, zato torej ni mogel doma poravnati, ampak je moral takoj napraviti neresnično ovadbo. Vprašam Vas, gospod Trček, ali Vas nisem pozdravil do takrat vedno in tudi, ko ste prišli na stavbišče? Ali Vas nisem pozdravil potem še toliko časa, dokler ste mi

 Dalje v prilogi.

„Lepo Vas prosim, da bi osebno pogledala h Katri, in da bi jo potolažila kakor veste in znate. Kaj se toliko žene in žaluje. Saj ni ne prva ne zadnja. Jaz pa sem ji že večkrat povedal, da za otroka sem zmiraj pripravljen. Samo naj gleda, da ga živega in zdravega na svet pripravi. Zato naj se dobro varuje vsake žalosti in cagovanja. Saj ni še umrl stari Bog. In jaz hočem ostati mož.“

Ji bom že pisal. Pozdravite jo v mojem imenu in dajte ji pet goldinarjev za prvo silo. Drugih pet goldinarjev Vam pošilja Franca na dolg.

Recite ji, naj pa le tam ostane, če mislite, da je boljše. Naročite ji, naj mi kaj piše, kako in kaj.

Jaz se le bojim, da ne pojde po sreči, ker je toliko žalovala. Naj skrbi tudi za svoje zdravlje.

Pišite tudi Vi v tej zadevi. Srčno vse — zlasti Vas in njo pozdravljam.“

In častiti g. Korle so dobili nekega dne iz Trsta od njene tolažnice „veselo novico“, da je Katrica dobila sinčka. In srečni Korlek so takoj sedli in napisali to-le pisemce:

„Draga prijateljica!

Vaše pismo me je tako vzdignilo, da sem se kar odpravljal od doma

vsled radovednosti. Hvala Vam lepa, da toliko skrbite. Le zopet moram se Vam priporočiti zavoljo pohujšanja. Saj se že zmenamo, če Bog hoče. Prosim Vas, poskrbite vse potrebno. Ker ste bila zraven pri začetku, bodite še pri koncu. Želim, da bi se krstil: Karol, Stanislav, Frančišek. Imena naj ima tri. Kliče naj se pa z drugim imenom Stanislav ali krajše „Stanko“, ker je bil rojen na 7/5 ali na god sv. Stanislava.

Vse prav lepo pozdravljam, zlasti sinka, Katro in Vas!“

Ali lepa historija se plete dalje. Katrica in sinek nista mogla ostati v Trstu, ko pa oče Korlek tako malo grošev pošilja; „božja volja“ je namreč hotela, da so imeli oče Korlek isti čas še drugod prav sitnih stroškov. Zato se je Katrica odpravljala domov, da oče Korlek nasitijo svojo... radovednost. Predno pa je šla na pot, so pisali radovedni oče Korlek to-le pisemce:

„Pred 8 dnevi je porodila Fiksova nevesta fanta: Tona.

Denar sem poslal na Edvarda. Je ravno sedemnajst goldinarjev.

Če pride res v saboto, naj hitro komu piše, da ne bo hodila sama iz B.... ponoči. V farovž naj ne hodi

nič — zavoljo ljudij — ampak takrat, ko pride po ženitovanjska pisma, lahko se od mene poslovijo.

Je treba namreč pri teh njenih besedah ostati, da ga ima z nekim iz Leobna in da se v kratkem poroči. Naj bo toraj trdna in stanovitna.

Lepo pozdravim vse.“

Ali prišla je Katrica vendar le v farovž! „Srečna nevesta“ — katero je poslal v Trst le „pobič presnet“ iz Leobna!!! — je prišla po ženitovanjska pisma, in takrat jo je oče Korlek zadnjikrat „potroštal“ in jo „pokregal“ radi — prekratkega krilca. Katrica je res ostala „pri teh njenih besedah“, bila je „trdna in stanovitna“, in „nekdo iz Leobna“ jo je odpeljal presrečnemu Korletu izpred očíj...

Pod Grintovcem pa so imeli kaj prebrisanega župnika, ki je bil ob enem dohtar-padar, ali le za ženske. Ni še bil dolgo pod Grintovcem, že se je raznesla vest, koliko žensk, da je bolnih! Slaba voda ali slabi „lufti“ morajo biti „uržoh“. Do zdravnika je daleč; sreča, da so imeli tako „frajndleh“ nuncia, ki se ni nič sramoval tako delikatnega opravila... Zdravil je pa vse jednako! Po Kneippovo jih je najprej osnažil z mokrimi obkladki, na to jih je drgnil s flanelo, da jim je začela

kri urneje plati po žilah... Za svoj „lon“ ni zahteval denarja, samo z „Bog polonaj“ se pa tudi ni zadovoljil. Naši viri trdijo, da se je „poglihala“ tako, da sta bila zadovoljna nunc padar in pa mlada „bolnica“.

Prišla je v farovž tudi mlada ženica plačat sv. mašo, da bi se mož, ki je bil „na rajži“, srečno vrnil domov. Pričakovala ga je vsak dan. Nunc je sicer sprejel denar, ali takoj se je oglasila v njem tudi padarska kri. Posadil jo je za mizo, pri nesel vina, salame in sira, pa sta trčila!

„Jej, to je frajndleh gospod!“ si je mislila najivna ovčica.

„Mica, vi morate biti kaj bolna,“ meni padar.

„Ježeš, saj mari ne!“ odgovori Mica prestrašena.

„Ja, ja, draga Mica, jaz poznam take reči. Le poslušajte, kaj pravijo bukve.“

In padar je vzel bukve ter začel nekaj brati. To berilo je Mico prepričalo, da je res bolna.

Na to se je začela stara lajna z mokrimi obkladki s flanelo. Padar je slekel vrhno suknjo in hitel drgniti, da se je kar potil. Ali — joj — Mici je manjkalo še nečesa, da bo zdrava! Nič hudega, samo še malo „tega“! Ali Mica je začela upiti

odždravljali in še potem parkrat, ko tega več storili niste? No res, potem sem se naveličal in to radi otrok in družih ljudi, a tudi radi samega sebe.

Res je, da bi se ta, sama na sebi malenkostna zadeva lahko doma poravnala, da niste bili napram meni in kraj. Šol. svetu toli nestrpni. Kaj vse ste uganjali še celo leto; ko je že ograja stala, ste po vsej sili hoteli, da se mora s ceste ogniti, potem da se mora škarp narediti in kdo more še vse vedeti, zakaj ste povzročili ogleda in komisije, — seveda ste mislili, da na stroške kraj. Šol. sveta, kar pa ni šlo, — in povsod ste propali, ker so spoznali, le Vašo trmo; in to Vas je še bolj podžigalo v Vašem prokletem delovanju proti meni.

Priznam Vam, da Vaša denunciacija v tej zadevi ni bila edino kriva mojega premeščanja, še marsikatero je bilo treba, da ste dosegli svoj umazani namen, me spraviti proč. Pa Vi ste že jeden tiste sorte, pri katerih namen posvečuje sredstva, in kakoršen Vam je bil namen, taka sredstva ste tudi rabili, prav Vas vredna! — V pojasnilu pravite, da je tožba Kreča iz Rašice pravi vzrok moje prestave in v tistem odstavku tudi „da o vsej tej stvari niste niti pisali (hm!), niti niste bili uradno zasliski krajni Šol. nadzornik (lejte kaka poniževalna krivica!) ter da s preiskovalnim nadzornikom o vsebini tožbe privatno govorili niste“. Kdo Vam je neki rekel, da ste Vi tožbo pisali? Krajni Šol. svet Vam je obljubil svoječasno 200 parmen le če morete dokazati, da tožbe Vi sestavili niste, nek drug jo prepiral in Kreč podpisal, (ki je zato dva dni zapora pobral in sodnijske stroške plačal). In uradno ste hoteli biti zasliski? Vašo naklonjenost do mene in Vašo željo vedeli so gospodje že itak dobro. In privatno niste govorili z gospodom nadzornikom o vsebini? Kako pa toraj? Sicer pa mislim, da se niste upali, kajti biti bi morali rutiniran denuncijant, da bi se drznili častitljivemu gospodu v obraz lagati, in za takega Vas do zdaj še ne smatram, ker pri mojem predniku gosp. Črnagoju ste menda šele prakticirali, in pri meni se je pokazalo, da imate za denunciranje talent, in če bode tako napredovali, Vas bo mogel vsakdo pohvaliti kot mojstra.

Pa ta Krečeva tožba, ali če hočete Vaša, tudi ni bila edini vzrok mojega premeščanja, kajti od vis. c. kr. dež. Šol. sveta se mi je z odlokom z dne 24. junija 1899 št. 679 naznanilo na moje ime: „Der k. k. Landesschulrath hat wegen der gegen Sie gerichteten Beschwerde des Johann Kreč aus Rašica eine Verfügung in disciplinarer Richtung nicht zu treffen befunden.“ — Vendar zgodilo se je, česar sem manj pričakoval, kot strele z jasnega. Dobil sem dekret za št. Vid pri Vipavi. Gospod župnik, Vi nimate pojma, kako mi je bilo takrat hudo. Če pomislite, da sem samo radi čebeloreje prosil v Šmartno, ki je pravi eldorado za to poezijo kmetijstva, in zapustil kot nadučitelj prijazne Vače (i Vi ste se včasih imeli dobro gori); da sem bil skoraj dve leti zopet v najmanjšem plačilnem razredu pri največjem delu in trudu, pre-

na kar jej je padar z robcem mašil usta.

„Tako, zdaj bo pa dobro! Samo nikomur tega ne povejte; nimam „potenta“ za taka opravila.“

Mica je odšla vsa razburjena.

Ali je padar maševal za srečno vrnitev moža, ni nikomur znano; to pa vem, da se je srečno vrnil, da mu je Mica vse razodela, da je sprva kar divjal od žalosti, hotel je tudi ovaditi padarsko obrt brez „potenta“ — c. kr. državnemu pravdnistvu, ali najbrže mu je šinilo v glavo, da ne doše ničesar in bo še osramočen, zato je raje pametno molčal. Vsakdo drugi bi šel za tisti „robec“ v luknjo 6 mesecev! — Mica in njen mož sta pač le slutila, saj vedeti nista mogla, da piše veliki svetnik dr. Alfonz Marija de Liguori v svoji svetovni, slavni morali (Theologia moralis, Tom. V, pag. 781) tako le: Sodniki ne verujejo lahko vsaki tožeči babnici! —

Tako. Več takih podatkov si lahko dr. Šusteršič vsak teden sam poišče v „Soči“. Tam najde gradiva dovelj, da mu ne bo treba poslej več nepripravljeno govoriti o blodiščih, in da mu bo poslej tudi „sv. Duh“ kot antiliberálni sufler docela odveč.

Ribničan.

dno sem pri otrocih spravljal zopet v red, kar je šlo po potresu v franže, pri novi šoli pa vse, kar pride pri takih prilikah na rame učitelja; da sem uredil vrt, kakor bi ga iz škatlice vzel, in če pomislite, kako se je moj ubogi oče, že star mož, trudil z menoj vred, da bi čim prej poštimala vrt, katerega se je tako veselil, kot jaz. In ta čebelnjak! Prosim Vas, to je bilo krasno, in srce se mi je smejalo, ko sem gledal svojega očeta, kako je komaril s pipo okoli čebel. Zdaj pa vzemite Vi čebelnjak; stane 621 gld 19 kr. z vsemi pritisklinami vred, je vreden med brati, samo še čebel manjka, in lahko bodele takoj pričeli, ker jaz ne bom v njem nič več čebelaril, moj oče tudi ne; udarec, ki je mene zadell, zadell je njega še hujše, in videti bi ga morali, kako se je solzil revež, pa ne samo jedenkrat. Tu gori ga še nisem videl in bojim se, da ga nikoli ne bom; starost je pač slabost in ne prenese vsega; videli ste ga večkrat, kako je primahal iz Šiške kot zajec; pojdite ga pa zdaj pogledat, še na kolodvor si ne upa; in to po znani Vam „afiri“. Sicer pa ne vem, čemu naj bi Vam pravil o takih stvarih, ko že zdravnej vem, da bi se Vam Vaše dobro srce najbolj ohladilo, če bi bil jaz z družino vred vržen kar na cesto.

Morebiti Vam ne bo prav posebno po volji, ako Vam pridejo tele vrstice pred oči, vendar kaj čemo, meni tudi ni vse prav, in ker dolgo nisva občevala, si imava marsikaj povedati, če tudi kaj bridkih resnic. Če hočete, pa mi povejte prav pravi vzrok, zakaj sem bil prestavljen? No, ker vem, da bi jo Vi zopet prav po svoje zavili, Vam povem prav odkritosrečno jaz: Vzrok so Vaše brezvestne denunciacije, bodisi pismene, bodisi ustmene, in vsi koraki, kar ste jih storili v to svrhu. Prepričan sem pa, da vis. c. kr. deželni šolski svet ni storil tega sklepa samo Vam na ljubo, tem več je ustregel tudi sebi, da ga bodele vsaj nekaj časa pustili z svojimi, oziroma Vaših privržencev denunciacijami v miru, in naposled je osrečil deloma tudi mene, da me je rešil tako ljubeznivega sosedu. Da vis. c. kr. deželni šolski svet svoje naklonjenosti od mene ni odtegnil, sem prepričan iz tega, ker se me je, oziraje se na moje razmere, usmilil še bolj ter mi podelil to sedanjo službo, za katero sem mu hvaležen. Zatoraj „sursum coria!“

P. S. Zdaj pa le pripravite g. M. Trček onih razpisanih 100 gld. = 200 K, katere ste razpisali onemu, ki dokaže da ste denuncirali in s tem delali za moje premeščanje. Dokazov je dovolj, in menda Vam ne bo treba klicati libere etc. etc. v spomin; če ste res kaj moža, pa mi jih prav kmalu pošljite, ker grem v kratkem v Pariz; če pravočasno dobim Vaš stotak, jo bom pa še v London pomaknil; sicer pa če ste zdaj bolj pri malem, bom pa tudi nekoliko počakal, vsaj imajo tudi drugi z mano potrpljenje; lahko pa tudi v obrokih plačujete, samo da bo gotovo.

Frančišek Rojina,
nadučitelj.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. septembra.

— **Osebnosti.** Vadničnim učiteljem v Gorici je imenovan g. Albert Komac, nadučitelj v Devinu. — Učiteljem na pripravnici na Proseku je imenovan gospod Henrik Leban, učitelj v Ozeljanu. — Učiteljem na novi pripravnici v Podgori pa je imenovan gosp. A. Justin, učitelj v Št. Petru. — Davčna nadzornika gg. Valentin Marušič in dr. J. Morosini, sta imenovana za višja davčna nadzornika na Primorskem. — Primarij v Ljubljani gosp. dr. Gregorič je danes nastopil tritedenski dopust.

— **„Vaterland“ o kranjskih klerikalcih.** Z ozirom na izjavo vodstva katoliške narodne stranke, da se popolnoma strinja z izvajanjem dr. Šusteršiča v Kamniku in v Ribnici, pravi „Vaterland“: „Wie immer man über diese Ausführung des „Slovenec“ denken mag, sicher ist, dass sie den politischen Zusammenhang mit allen übrigen Parteien der Rechte aufheben“. To je tudi naše mnenje, in je po naši sodbi neizogibno, da bodo poslanci kranjske klerikalne stranke morali iz sklepa njihovega vodstva izvajati naravne posledice, zakaj sicer jih mora ves svet smatrati za politične švindlerje.

— **Mica Kovačeva na Triglavu.** Piše se nam: Gospod urednik! Koliko ste že bičali Mico Kovačevu, hujše kakor nekdanji lep Tonček brumne dolenske ženi, a vse ni nič pomagalo, Mica Kovačeva je nepoboljšljiva grešnica. „Piva, nič pvačeva“ je njeno načelo, ne le doli v Ljubljani, ampak tudi pri nas na Gorenjskih višavah. To je jedino načelo, katerega se dosledno drži. Poznali smo jo samo po imenu, a ko je prišla tu gori, 2500 m nad morjem, na Kredarico, se je koj izdala. In, kaj mislite, s čim? „Pvačava“ ni nič! Pa — povem Vam — že prav nič! Njen obisk si bomo zapomnili. V „Slovenec“ smo brali, da jih je bilo tu do 50 somišljenikov. Šteli so pač tudi tiste, ki bi jih tožili radi žaljenja na časti, če bi jih bili javno imenovali svoje somišljenike. Če odbijemo vse nosače in osem „majerc“, jih je bilo ravno 20, ki so prisegli večno zvestobo Mici Kovačevi. Malo čudna je pač bila ta družba. Vdih jo je neki dr. Brejc. Pravijo, da so bili eni vi sokošolci „Daničari“ ka li. Že mogoče, ali verjetno ni. Se niso tako obnašali kakor študenti, ampak bolj tako kakor naši pastirji. In denar jim ni šel izpod palca na noben način. Prinesli so sabo moke, jajca, špeh, meso, konserve, menda tudi pijačo, in sami kuhali, pa ne s svojimi drvmi. Prosili so bili „Slov. planinsko društvo“, naj jim dovoli, da bodo imeli v koči vse zastoj. Društvo je res 13 dovolilo, da smejo v koči prenočiti po 20 kr. s pogojem, da ne bo drugih turistov. Prišli so sicer tudi drugi turisti, a ti katoliški možje so se tako obnašali, da so drugi hitro odšli. Kdo pa bo v tej družbi ostal. In kako so se kregali! Trdili so, da jim je „Slovensko planinsko društvo“ dalo vse zastoj, kar pa ni res. Ej, pa to so krščanski možje? Le s silo se je dobilo od njih tistih 20 kr., a ker so morali to plačati, so se strašno maščevali. „Planinsko društvo“ jim je posebno priporočalo snažnost, a Mica Kovačeva je postelje tako ponesnažila, da so še čez dva dni mokre, najbrž od kakih posebnih žegnov. Prav res povem, taci ljudji še ni bilo v koči. In kako je bila trda za denar. Kar nič ni bilo dobiti od njih. Dali so si skuhati žgance za 26 ljudi; dobili so dobre in ukusne žgance, a ko so šli, so z nabitino vred plačali dva gld., tako da pride na osebo 8 kr. Po tej ceni se še v kakem „auskoh“ ne dobe. Najbolj „nobel“ so bili še g. Vencajz. Bržčas so si rekli, da se morajo vender kako izkazati, in so kupili svojim gospodičnam hčerkam — eno konervo. Vencajz so to konervo vsaj plačali, drugi pa razglednic niso plačali in sliši se, da tudi vsi trije nosači, katerih vsakemu so naložili kar po 30 klg., še do danes niso videli plačila. No, morda zategadelj niso nič plačali, ker so vse potlačili v pušico za kapelico, tako da bo vsaj dobri gosp. župnik Aljaž imel kaj veselja, in bo ohranil te turiste v prijaznem spominu, mi pa si jih bomo zapomnili, in prosili zdaj vsak dan Boga, da bi nas Mica Kovačeva nikdar več ne obiskovala.

Jaka s Triglava.

— **Iz Šmartna pri Litiji se nam piše:** Zopet se je jedenkrat uresničil stari pregovor, ki pravi: „Kogar si nesreča izbere, istega preganja dosledno“. Ubogi naš gospod dekan! Komaj so se ognili preteče nevarnosti glede stolpa, za katerega se po dognani strokovnjaški preiskavi ni bati, da bi se že sedaj prekucnil, že bi jih bila zadela v sredo večer zopet druga in, skoraj bi trdil, še večja nesreča, namreč, izgubili bi bili malo da ne svojo desno roko, hotel sem reči, našega prebrisane — gospoda župana! Vem da se bo sleherni bralec teh vrstic globoko oddahnil, ko bo izvedel, da se ne gre v istini za težko telesno poškodbo našega gospoda, temveč le za osebo našega očeta Cofka, ki je — kakor sam pravi — ne le okrajni glavar šmartinski, nego v resnici tudi desna roka našemu dekanu pri njega ljudomilem delovanju za zgradbo katedrale. — In kako se je to zgodilo? „Naja“, naj to ob kratkem povem, „naja“. Gospod župan so omenjenega dne kot varuh imeli v Litiji usodno opraviti. Delali so nepretgoma od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer pri „Urški“, vročina je bila huda, „naja“, premagalo jih je. Mati županja, v skrbah za gospoda župana, pohitela je na večer v Litijo, srečno našla izgubljeno ovco in jo pozdravila, „naja“ — kakor ume to jedino le „Boltetova Katrca“. Posledica temu pozdravu bila je, da so gospod župan izginili. — To Vam je bil dirindaj! Vsa Litija bila je po-

konci, svetilke so švigale po trgu in po stranskih ulicah, hotelo se je celo plat zvona biti, a vse zastoj. Vkljub temu, da ga je ljubi Bog pustil rasti visoko na telesu in na modrosti — imenuje se namreč neopravičeno „cofek“, bolje bi bilo „ta veliki cof“ — njega ni bilo nikjer. — Pozno v noči našli so ga prijazni Litijčani — ki nam vedno radi kaj dobrega privoščijo — onkraj Save na njivi med krompirjem — mirno smrččega, in nas tako obvarovali nenadomestljive izgube. Bog jim povrni, „naja“, pa na protiuslugi, ako bi se jim kaj jednacega pripetilo. — Gospodu dekanu pa čestitamo na njegovem izvoljencu, samo svetujemo mu, da na „cof“ bolje pazi, ako si hoče ohraniti svojo desno roko vsaj do trenutka, ko bo katedrala dovršena, in se bo osnovalo že davno v vseh podrobnostih sklenjeno, za Šmartno prepotrebno konsumno društvo, ako bo do tje svojim brunnim ovčicam pustil še kak vinar.

— **Nedovoljeni ples.** Zadnje nedelje je bilo „žegnanje“ v Križah in Sp. Duplah. Tak dan je bil po stari navadi, dan splošnega razveseljevanja. Mladina se seveda najbolje zabava, ako zamore malo poskočiti, to pa je kriški župan Joža Primožič zabranil, ker ni hotel izdati licenc krčmarjem. S tem je oškodil krčmarje in občinsko blagajno, pa kaj to, da se le vstreže „fajmoštru“, to je glavna stvar. Zato je pa ljudstvo ogorčeno s krčmarji vred godrnjalo, in slišale so se trpke besede vmes, kakor: Pa naj še župnik plačuje davke za nas; če neče maše brati, naj jo pa ne; ljudje naj bi ne plačali nobene maše več, in ne šli več k darovanju za župnika in za „cerkvene potrebe“, bi se pač hitro predručilo. Najbolj čudno se nam zdi od župana krčmarja, da je ravno to nedeljo svetnik postal, ko ima vendar skoro vsako nedeljo v svoji gostilni ples. Potemtakem je samo na smenji dan greh plesati? Le neki krčmar v Pristavi se je osmelil do večera imeti godca, kjer se je mladina pridno sukala; radovedni smo, kaj bo zaradi tega ukrenil župnik, in kaj bode z mašo!

— **Nadzornik kaplanov.** Iz Hrenovic se nam piše z dne 26. avgusta: Naključje pripelje me v Hrenovice. Na trgu vse mr-goli naroda, starega in mladega, kateremu se here na obrazu silno ogorčenje, kajti daje duška notranji razburjenosti z mrmranjem, kletvicami in pestmi. Vse je obrnjeno proti hiši, ki nosi napis: „Štefan Dužnik“. Mislim sem, da čakajo hudodelca, katerega mislijo linčati. Stopim do starega možička, češ, ta mi bode rešil zagonetko. Očka, koga pa pričakujete, ga vprašam. Eh, pričakujemo g. kaplana Jožefa, da se še jedenkrat in zadnjikrat od njega poslovimo, ker gre od nas v Ribnico. Bil je dober in usmiljen gospod, lepo nas je učil in nas nikoli ni zmerjal s prižnice, kakor delajo nekateri; tudi farman se včasih spozabi, posebno zdaj ko zida novo cerkev, seveda šele po popirju, pa bolj ko bo zabavljaj, bolj mu bomo nagajali. Začuden vprašam dalje: Pravite, da ste g. Jožefa radi imeli, zakaj pa grozite s pestmi proti kaplaniji? Naša sveta jeza velja de-belemu štacunarju, Štefanu, ki je, kakor vsa fara govori, g. Jožefa proč spravil, človek, ki prodaja za dober denar slab jeruš, kadar ga kdo hoče, pred mašo, po maši in tudi med mašo, samo če je kaj šnopsarčkov. Hvala Bogu, pri nas jih ni, le sem-tertje nas obišče kak tujec, ali se priklati kak berač. Tedaj v kaplaniji imate šnopsarijo? Vskliknem začuden. Jo imamo že nekaj let, odvrne mož. Ob času zadnje birme to škofu ni bilo ravno všeč, zdaj so pa neki sila zadovoljni. Za zahvalo, da ga pustijo v kaplaniji, ima nalogo, da nadzoruje kaplane. Pravijo, da ima take bukvice, da vsak dan posebej zapiše ure, ob kateri kaplan domov pride, ob mesecu jih pa na škofijo pošlje. Baje se je mož pred kratkim časom izrazil v neki družbi! Do sedaj sem še vsacega kaplana jaz proč spravil, pa tudi župnika bom, če ne bo prav delal, in ljudje res trdijo, da se ga župnik veliko bolj boji, kakor pa ta njega. V tem se pripelje postojnski župan g. Dekleva z ekvipažo po g. Jožefa in ga povabi tudi na kosilo. Po takih prizorih zapustim razburjen Hrenovice. Nam liberalcem očitajo, da moramo slepo pokoriti se dr. Tavčarju; mi ga slušamo prostovoljno in srčno radi, ker ga poznamo, da je mož; vbogi kaplani so pa odvisni od milesti privandranega branjevčka, kajti v bukvicah pika jedna, dve, tri, hajd prot' Čičarij! G. urednik, zdravstvujte in na svidenje!

Potnik.

Nemška kultura pred sodnijo.

Pred ljubljansko okrajno sodnijo se je vršila danes zanimiva obravnava. Lastnik opekarne g. Herzmann, velik German, pred Bogom in pred ljudmi, in znana cerkvena luč, je pred kratkim dobil od necega tukajšnjega odvetnika slovensko pismo. Moža je ta „slovenischer Wisch“ tako raztogotil, da je šel v dotično odvetniško pisarno razgrajati, in ko so mu tam na najprijaznejši način pokazali vrata, razgrajal je po ulici pred pisarno. Mož je tedaj pokazal, da razpolaga s celim zakladom najodbranejših psov. Sledila je seveda tožba, in danes se je vršila obravnava. Toda častivredni g. Herzmann ni bil danes nič več tako pogumen, kakor tedaj, ko mu je „der slovenische Wisch“ razgrel kri. Tajil je, kakor Jurčičev Krjavelj. Še častno besedo je ponujal, da ni rabil besede „Schwein“. S tem pa si je največ sam škodoval, zakaj po tej častni besedi tožnik ni več mogel sprejeti ponudene poravnave, nego je moral doprinesiti dokaz resnice. Ne vemo, kako je bilo g. Herzmannu kaj pri srcu, ko so se zasliševale priče, toda ko je slišal sodbo, je gledal, kakor razljučen ris. Pa tudi ni šala, kajti obsojen je bil radi žaljenja na časti na lepo svoto 200 kron. Morda si bo g. Herzmann zdaj bolje utisnil v spomin, da Ljubljana ni — Celje.

— **Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko** nam naznanja, da je firma Rudolf Bernhard v Zettlingu, o kateri se je svoj čas v „Slov. Narodu“ poročalo, da zalaga konsumna društva, vsled posredovanja odbora pretrgala vsako nadaljnjo zvezo s konsumnimi društvi.

— **Izlet „Sokola“ v Vipavo.** Na drugem mestu prijavljamo popolni vspeh zanimivega izleta, katerega se gotovo udeleži poleg „Sokola“ tudi mnogo drugih rodoljubov, ker že dolgo vrsto let ni bilo nobenega skupnega izleta v prijazno solnčno vipavsko dolino, katero pač mnogo Ljubljancev menda pozna le po imenu. Ker je dne 8. septembra vsako leto velik shod v bližnjem Logu (pičle pol ure od vipavskega trga) bode ta dan posebno živahno v Vipavi.

— **Slovenska umetniška razstava.** Včeraj popoldne je odbor odprl došle zabojne s slikami in kipi. Dasi bode došlo še tekom prvega tedna septembra mnogo novih del ter se bo razstava tudi po 15. septembru popolnjevala z najnovejšimi umotvori, je že do včeraj dospelo toliko slik in kipov, da je mala dvorana „Mestnega doma“, kjer bo poslovala jury, docela polna. Jury: gg. ces. svetnik; prof. Iv. Franke, arhitekt Maks Fabiani, prof. C. Mis, slikar F. Vesel, kipar Iv. Zajc ter slikar M. Strnen, je imela danes svojo prvo sejo. Toliko smemo pač že se daj trditi, da bo ta prva slovenska umetniška razstava, ki jo priredi naše umetniško društvo, jako zanimiva in tako za občinstvo kakor za umetnika prav instruktivna. Dekoracijska dela je prevzela vrla in velerenomirana narodna tverdka g. Naglasa, okrasitev z zelenjem pa oskrbi po posebni naklonjenosti g. župana Iv. Hribarja g. mestni vrtnar Heinic. Arangement razstave so sprejeli gg. prof. Mis in slikarji Strnen, Grohar, Jakopič in Germ.

— **Naučno ministrstvo za uk in bogočastje** je podelilo literatu gosp. Franu Govčkarju z odlokom 31. julija t. l. šte. 27.943 umetniško ustanovo.

— **Ljubljanska meščanska godba.** Novonastavljena godba v Ljubljani bo imela naslov „Ljubljanska meščanska godba“. Godbeno orodje je že naročeno in je deloma že došlo. Redne vsakdanje vaje se začno 15. septembra. Kapelnik godbe je g. H. Benšek, velezaslužni kapelnik slovenskega dramatičnega društva. Že sedaj so se oglasile prve gostilniške in kavarniške tverdke pri vodstvu godbe za prireditve koncertov. Omenjamo le, da se je poslej nadejati zlasti v „Narodnem domu“ in v „Narodni kavarni“ mnogo glasbenega vžitka. Samo v teh dveh prostorih bode namreč koncertirala meščanska godba po dosedanjih dogovorih po petnajstkrat. Prvi nastop godbe v javnosti bo namenjen vsemu meščanstvu, zato se priredi mirozov. Meščani z velikim zanimanjem zasledujejo uresničenje jako akutne ideje ter so zategadelj hvaležni zlasti gosp. Pahorju, ki ima za sestavo in za priprave te godbe posebne zasluge.

— **Štajerski deželni odbor** se je postavil na stališče, da je njegov uradni jezik nemščina, in da so slovenske občine dolžne

sprejemati od njega nemške dopise in jih reševati. Pred leti smo tak slučaj doživeli tudi na Koroškem. Tudi koroški deželni zbor se je postavil na to stališče in je z njim zmagal. Morda bi bil odnehal, če bi bile poskusile občine njegovo nestrpno stališče speljati ad absurdum. Vsaj štajerske občine bi se ne smele udati, nego bi morale poskusiti, da izvojujejo slovenskemu jeziku popolno ravnopravnost pri deželnem odboru, kar seveda ne pojde lahko, ker žal še danes jako mnogo slovenskih občin nemški uraduje.

— **Spominsko ploščo dr. Josipu Kranjcu** vzdajajo jutri na njega rojstnem domu v Skalajah pri Velenjih na Štajerskem. Rojen je bil dr. Kranjec 17. svečana 1821, l. 1841. stopil v pravno fakulteto v Gradcu ter ondi promoviral doktorjem modroslovja. L. 1845. je vstopil v Radgona k magistratu, pozneje pa je prišel h graškemu mestnemu magistratu. L. 1848. pa je bil izvoljen drž. poslaneem za slovenjegraški volilni okraj. Med volilci je deloval za odpravo desetine. To mu je nakopalo sovraštvo grajščakov in duhovščine, ki ga je ovadila. A preiskava je dognala, da je dr. Kranjec postal zakonito, a „madež“ je ostal na njem ves čas. Parlament se je premestil v Kromeriz, kjer je ostal Kranjec do marca leta 1849., potem se vrnil v Gradec in dosegel doktorat pravoslovja. Kmalu nato je bil imenovan za stolico avstrijskega državlanskega in kazenskega prava v Gradcu. Le spočetkaje predaval nemški, že v juliju 1850 pa je dovršil slovenski prevod zakonika z 1502 paragrafoma ter ga predložil ministrstvu. Naučni minister grof Thun mu je poslal lastnoročno pohvalo. Predaval pa je radi raznih intrig le štiri leta, potem pa pustil docenturo ter se pobrigel za advokaturu. Bil je koncipijent dr. Ulma do 1854 ter se nato preselil v Ljubljano. Med tem pa so se vršile zopet preiskave proti njemu, a sam ni vedel zakaj. Njegovo odločno narodno delovanje v l. 1848. in njegove zasluge za slovensko pravištvo, to je bila tista pega, katere mu na Dunaju niso odpustili. Kot poročevalec ljubljanske finančne prokurature je prošil za odvetniško mesto v Celju, a mesta ni dobil, dasi je bil najboljši in najstarejši prosilec. Grof Thun pa se je zavzel za Kranjca ter mu naklonil stolico za avstrij. civilno, trgovsko in menjično pravo na akademiji v Sibirju. L. 1858. se je bil poročil z Ljubljankanko Marijo Petrič, izborna pianistinja. Drugoval je dr. L. Toman. L. 1871. je bil premeščen v Inmost, minister Jireček pa ga je pozval že l. 1872. v Prago. Tam je zbolel in umrl 22. februarja leta 1875. Za avstrij. civilno pravo do Kranjca sploh ni bilo nobenega sistema. Iz njegove zapuščine je sestavil prof. Pfaff izborna knjigo, ki je še danes v veljavi. Dr. Kranjec je bil vsr rodoljuba ter si je pridobil za juridično znanost in pravno slovensko literaturo največjih zaslug. Zato pa se mu jutri odkrije zaslužena spominska plošča. Slava njegovemu spominu!

— **Iz Celja se nam piše:** Občinski odbor okolice celjske je v svoji seji dne 29. t. m. sklenil vložiti energičen protest na okrajno glavarstvo celjsko in na namestništvo v Gradcu, proti temu, da bi se dovolilo nemškemu kolesarjem, kateri se skupaj bobnajo iz vseh vetrov, ob priliki „slavnosti“ dne 8., 9. in 10. septembra hoditi na okoličansko zemljo, ter tamkaj, kakor vedno dozdaj pri takih prilikah, rozsajati in tuliti, podnevi in ponoči pozno čez polnoč ter napadati in insultirati mirno slovensko prebivalstvo. Z ozirom na skrajno napete razmere v Celju, na nesramno postopanje celjskih Nemcev in nemčurjev proti Slovencem, bi bila taka velikonemška slavnost očitna drzna provokacija.

— **Izzivanje prodancev iz Pomjana.** Iz Marezig pišejo „Naši Slovci“, da so prošlo nedeljo imeli v vasi Čentur veliki javni ples. Došlo je tja nekaj renegatov iz Pomjana, oboroženih s samokresi in noži. Prišli pa so v Čentur samo, da bi se tepli s pošteniimi vaškimi fanti in sploh, da bi preprečili hrvaški veselico. No, orožnikom se je posrečilo izgnati izzivače in tako preprečiti vsako prelivanje krvi. Pomjanski razsajajoči so bežeč iz vasi streljali na domače mladeniče in orožnike, k sreči pa niso nikogar zadeli. To je zopet plod italijanske „kulture“, katera misli poživinčiti celo Istro. Koperski „signori“ so lahko ponosni radi tolikega uspeha v širenju toliko opevane „latinske kulture“.

— **Hotel „Raducha“.** Turist nas prosi, da naj objavimo čudno istino, da čitajo potniki presenečeni — potujoči v Solčavo — v vasi „Luče“, znanj vsem planincem, ki je edinole slovenska vsa brez Nemcev na gostilni, baje, last Slovence, napis „Hotel zur Raducha“. Slovenci poznamo le „Radoho“, kakor jo imenuje že Slomšek l. 1861. v svoji pesmici in vse prebivalstvo od pamti-veka!

— **Učiteljske izpremembe v goriškem okraju.** Stalnim učiteljem je imenovan g. Širca Ernest za Podgoro. Stalni učitelj Vižintin Rudolf je premeščen iz Kronberga v Renče, potovalni učitelj v Levpi Zavrhom, gosp. Križman Franc, v Rihemberg. Nadalje so imenovani gg. Vuga Ivan za Cerovo, Erzetič Josip za Kal, Kuntih Maks za Kojško, kjer se odpre tretji razred, Orel Rihard za Dornberg, Merljak Franc za Plave, definitivni učitelj Golja Franc za Levpo Zavrh, Fajgelj Rafael za Kronberg in gospice Marija Bajčeva za Rihemberg, Klementina Lovrenčičeva za Batuje ter Franja Čopičeva za Ročinj. Gospica Ana Jugova je premeščena iz Cerovega v Vrtojbo. Pomožni šoli v Št. Mavru in Podsobotinom sta se izpremenili v potovalni, Bukovica pri Renčah dobi lastno šolo. Na prvo mesto je imenovan g. Kutin Anton, na drugo g. Pavlica Urh. Službi sta se odpovedali gospica Roža Bizjakova in gospica Ana Pavšičeva.

— **Hum pri Ormožu.** Učiteljsko društvo za ormoški okraj zboruje v dan 6. septembra t. l. ob pol 11. uri dopoldne v šolskem poslopju v Ormožu po temle vspredu: 1. Zapisnik. 2. Društvena poročila. 3. „Šesta božja zapoved v ljudski šoli iz vzgojnega stališča“, ref. gosp. Anton Kosi. 4. Poročilo o občenem zboru učiteljske „Zaveze“, poroča gosp. Anton Porekar. 5. Slučajnosti.

— **Za Prešernov spomenik** ste poslali gospici Olga Žižkova in Olga Brezovnikova iz Vojnika 12 K in 40 h., katere ste nabrali ob priliki Vojniške šolske veselice. Odbor za Prešernov spomenik jima svojo posebno zahvalo na domoročni požrtvovalnosti, ker njijini imeni je med darovatelji za Prešernov spomenik prav pogostoma čitati. Živile in naj bi našle prav obilo posnemovalk!

— **Velika tatvina.** Z Reke se nam piše: V tukajšnji tabačni tovarni so prišli po anonimni ovadbi na sled veliki tatvini. Dekleta in moški so kradli tobak in delali že dlje časa cigarete, eni so kradli, drugi so delali cigarete in tretji so jih prodajali. Ovadila jih je neka ženska, stanujoča v isti hiši, pri ravnatelju fabrike, in dostavila da tudi po noči cigarete delajo in raznašajo. Ravnatelj je telefoniral na policijo, in ta je šla na lice mesta v takozvano staro mesto (ali gomilo). Našli so res, kakor ovadeno, mnogo tobaka, več sto kilogramov, polno škatlic, štampilje in stroje z eno besedo dobro organizirano fabriko. Odpeljali so 10 deklet v zapor, druge jim sledijo. Tudi 2 kavarni in eno gostilno so zaprli ker so bili odjemalci cigaret. Nekega sedaj vpokojenega mojstra P. soprogo s hčerjo so danes zaprli. Stvar bo hudo smrdela, ker se govori, da so v afero zapleteni tudi boljši krogi.

— **Nezgoda na morju.** Med 4. in 5. uro popoldan včeraj je odšel iz Reke parobro „Siraly“ in zadel v barko nekega Čožota. Barka je bila poškodovana, ribiči pa s pomočjo parobroda „Liburnia“ (ogrsko-hrvatsko parobrodno društvo) rešeni.

— **Mestna hranilnica ljubljanska.** Meseca avgusta 1900 vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 742 strank 383 660 kron 36 vinarjev, 706 strank pa dvignilo 331.123 kron 42 vinarjev.

— **Kolesarsko društvo „Ilirija“** priredi jutri ob pol 1. ure popoldne izlet v Borovnico in od tam z ondotnim klubom nazaj na Vrhniko.

— **Kolesarsko društvo „Borovnica“** napravi izlet v nedeljo 2. septembra na Vrhniko. Odhod točno ob 4. uri popoldne iz gostilne g. Val. Fortune.

— **Neusmiljena mati** je vdova A. T. na Poljanski cesti št. 50, katera je svojo hčerko tako pretepla, da se jej je iz ust in iz nosa vlija kri.

— **Pogreša se 84 let stari Matija Velkavrh,** posestnik na Ilovici št. 6. V ponedeljek se je nekaj doma sprl in je odšel z doma, ne da bi se bil dosedaj vrnil.

— **Slavnost prostovoljnega gasilnega društva z Viča in Glinca** vrši se pri vsakem vremenu. Pri neugodnem vremenu vrši se ljudska veselica v prostorne „salonu“ in verandi pri Traunu, kjer je prostora za 1000 oseb. Cena jedi in pijače ne bode povišana.

— **Porotne obravnave.** Prihodnji ponedeljek prične se pri tukajšnjem deželnem sodišču tretja letošnja porotna sesija, ki pa bode trajala le štiri dni. Obravnavalo se bode o šestih kazenskih slučajih in sicer dne 3. septembra: Franc Zakrajšek iz Velikega Mlačeva, hudodelstvo uboja; Ivan Otrin iz Idrije, hudodelstvo uboja; dne 4. septembra: Franc Rodé iz Zaloga, hudodelstvo težke lesne poškodbe; knjigovez Franc Breskvar iz Ljubljane, pogrešek razžaljenja časti; dne 5. sept.: Katarina Silvestri iz Aleksandrije v Egiptu, hudodelstvo goljufije; dne 6. sept.: Anton Dolinar iz Tržiča, hudodelstvo tatvine.

— **„Hajlovci“** so danes ponoči zopet razgrajali in vpili „heil“. Mej njimi je bil znani Henrik Schwingshakl, kateri jih je baje nekaj skupil, ker je bil preveč predrzen.

— **Ponesrečen kolesar.** Ivan Pregel, zidarski pomočnik pri Viljemu Treotu, se je vozil danes ponoči domov v Štepanovo vas. Na cesti v Štepanovo vas je zadel v voziček, katerega je menda nekdo nalašč na cesto postavil, in je padel s kolesa in se tako pobil, da je nezavesten na cesti obležal. Ljudje, ki so prišli po cesti, so ga vzdignili in spravili v deželno bolnico.

— **Rok za zamenjavanje mark** je podaljšan do konca meseca septembra.

— **Na Karolinski zemlji** so se danes ponoči stepli fantje med seboj. Ko je prišel stražnik, so zbežali. Eden je vpil „permajduš, da ne bom na rotovžu spal“.

— **Nepreviden kolesar** je včeraj zvečer Pred škofijo podrl na tla jermenarskega vajenca Alojzija Erbežnika. Kolesar ni zvonil. Deček je bil na roki poškodovan.

— **Les kradli** so otroci na sv. Jakoba nabrežji pri stavbi Paluzove hiše.

— **Izgubljene stvari.** Na potu od Dunajske po Predlinih in Slomšekovih ulicah do Resljeve ceste je izgubil neki gospod črno palico s srebrnim držalom, na katerem je bil vrezan monogram O. R.

— **Zanimiva predstava „Mignon-grafofona“** in „Čarobne lutke“ o katerih več pove dotični inserat v današnji številki, bode danes zvečer in jutri v restavraciji v „Narodnem domu“. Naproseni smo opozoriti na to podjetje, čegar lastnica je Hrvatica, ter je priporočiti našemu občinstvu.

— **Ustanovljenje brzojavne postaje v morskem kopališču Sistijana.** Dne 29. avgusta 1900 odprla se je v morskem kopališču v Sistjani, političnem okraju Gradške nava brzojavna postaja z omejeno dnevno službo združena s tamošnjim poštnim uradom.

— **Razpisane službe.** Na jednorazrednici v Št. Lorencu pri Trebnjem, razpisana je služba učitelja voditelja in organista s postavno plačo in prostim stanovanjem v stalno oziromačasno nameščenje. Prošnje do dne 15. septembra t. l.

* **Čudeži!** V Kostenblattu pri Toplicah na Češkem se je pred leti zgodil čudež, o katerem je pisalo te dni Opitzovo glasilo iznova. Neko dekle je imelo take škroflje, da je oslepel. Mati, Ana Bendel iz Mariascheina, je peljala svojo 4letno hčerko na božjo pot v Kostenblatt, a že med potjo je otrok vzkliknil: „Mati, na enem očesu vidim!“ Ko pa sta zapustili mati in hči cerkev v Kostenblattu, je videl otrok na obeh očeh. Sedaj izvršuje Ana Bendel, ki ima 22 let, jako fina ročna dela. Opitzovo glasilo vsega tega čudeža samo ne verjame, kajti previdno dostavlja, da je vsakemu katoličanu dovoljeno, da čudeže verjame ali ne, a da je večkrat (!) nespametno, čudeže popolnoma prerekati. Gospod urednik pater so menda nehote povedali, da je včasih in morda celo večkrat jako neumno verjeti v takele čudeže!

* **Zopet jeden!** Linška „Wahrheit“ in dunajska „Arbeiter Zeitung“ poročata, da je neki kmet Geng ovadil orožništvo patra Leona, upravitelja župnije Eidenburg, ker je imel s šolskimi deklicami nenravno ob-

čevanje. Pater Leo je poklical na svoje stanovanje več šolaric ter se z njimi „igral“. Stariši so patra ovadili župniku v Gramastettenu in pri prelatu v Wilheringu.

* **Župnik — ubijalec.** V Nemčiji je zbudil naslednji slučaj veliko senzacijo: Župnik Klingelhöfer iz Gmündena na Mohri je šolarja Schnellbeckerja tako pretepel, da je umrl. Ker preiskava ni „mogla“ dognati, ali je umrl deček le radi župnikovih udarcev, je bil obsojen posvečeni ubijalec lena 100 mark globe. Kak učitelj pa bi moral seveda v ječo!

* **Dunajska mestna železnica 1899.** Skupna frekvenca na dunajski mestni železnici je znašala 1899. l. 19.046.337 oseb. Od teh se je vozilo 17.533.004 po mestni železnici v ožjem pomenu besede in 1.412.633 po mestni železnici, ki veže razne lokalne proge državne železnice. 18.134.083 oseb je rabilo tretji razred, 912.254 drugi razred — prvega ni. Transportni dohodki znašajo 1.627.615 gold. Skupni dohodki znašajo 1.678.698 gold., izdatki pa 1.936.626 gold. Tedaj znaša izguba 257.928 gold.

* **Sama se je sežgala.** V Požunu je imela sobarica Ana Litschauer ljubavno razmerje z nečakom neke baronice. Ko je baronica to izvedela, je sobarici odpovedala službo. Sobarica se je odpeljala na Dunaj ter od tam pisala baronici, da se usmrti radi nje in nečaka. V ponedeljek teden se je vrnila v Požun, šla v stanovanje baronice ter se v predsobi polila s 1½ litra spirita in se zažgala. Umrila je še tisto noč.

* **Blaznost na Ogrskem.** Od novega leta je zblaznelo na Ogrskem 2200 oseb, večinoma iz višjih krogov. Toliko blaznikov še ni bilo na Ogrskem.

* **Medalje za južnoafričanske zmagovalce** že imajo — Angleži. Toda šele v načrtu. Medalje bodo imele velikost nemške marke „petace“ ter imajo spredaj glavo kraljice Viktorije, zadaj pa simbolistično sliko vojne z Buri. Trak je na obeh robih višnje, v sredi pa oranžasto rumen. Poleg tega ima trak še majhen rdeč rob. Ta medalja je torej za južnoafričanske zmagovalce že pripravljena, samo upati je, da teh medalj ne dobè — zmagovalci Buri!

* **Pse za redarje** si je omislilo mesto Gent na Belgijskem. Dresirali so v to celo brigado čveteronožcev. Ti psi obletajo svoj okraj, v temi slede svojemu nosu. Pri najmanjšem sumljivem znamenju vzbujajo najbližjo policijsko stražnico ter vedejo redarja na sumljivo mesto. Čveteronožni policaji poznajo vse hiše in njih prebivalce, sledé zlikovcem ter jih prijemajo, če skuša kateri zlesti čez zid ali skozi okno.

* **Žene perzijskega šaha.** Že par mesecev se mudi perzijski šah po glavnih mestih Evrope. Pri tej priliki se zanima seveda časopisje tudi za njegove žene, katerih pa ga le par spremlja na dolgem potovanju. Žen ima namreč šah nekaj stotin. Delé se v prave žene, ki so plemenitega rodu, in katerih sinovi imajo pravico do prestola, v favoritinje in v žene nižje vrste, ki so odvisne od žen prve vrste. Vse imajo svoje posebno, jako veliko palačo tik šahove. Palači sta obdani s skupnim zidovjem ter imata okoli in okoli krasne vrtove. Žene straži 40 črnih in 40 belih evnuhov. Doma so oblečene jako — lahko. Na sebi imajo odpeto srajčico brez rokavov, krilo do kolen in bele nogovice. Kadar gredo na ulico, pa se ogrnejo v dolgo široko obleko. Pri posebnih prilikah pa se krasno nakitijo. Vse so v biserih in v zlatu. Ker so druga drugi nevošljive, tekmujejo med seboj v silnem luksusu. Šaha seveda stanejo ogromne svote. Njihove sobe so čarobne, takisto bogate so njih kopeli. Zveste pa niso preveč, saj se bajé jako dolgočasijo. No šah je ljubosumen in je dal odsekati glavo že marsikomu, ki mu je hodil preganjat dolgčas žen.

Književnost.

— „Ljubljanski Zvon“. Vsebinska septembrskega zvezka: Erik: Ob Klopinskem jezeru. (Pesem.) Milan Sanjar: Javorska vila. (Povest.) Ivan Prijatelj: Tolstoj in njegov roman „Vstajenje“. E. Gangl: Monolog umirajočega samca. (Pesem.) Laščan: Čarovnik. (Pesem.) Dr. Ivan Žmavc: Socialno vprašanje. Aleksandrov: Petnajst let. (Pesem.) A. Fogazzaro: Slepčeva oporoka. (Povest.) Kazimir Radič: Doma. (Pesem.) Anton Mazanowski: Najmlajši poljski novelisti. T. Doksov: Pred nevihto. (Pesem.)

Carmen: Največji greh. (Pesem.) Ivan Šubic: Iz pisem Jurja Šubica. — Književne novosti: Dr. Fr. Zbašnik: Fr. Ks. Meško. — E. Kristan: Marco Visconti. — Fr. J.: Anton Kosi: Zabavna knjižnica za slovensko mladino. — S. Rutar: Guida storica di Cividale. — S. Rutar: Dr. Hiro H. pl. Hranilović, Zemljepis Hrvatske. — S. Rutar: C. de Franceschi, I castelli della val d' Arsa. — Listek: Fr. G. Prva slovenska umetniška razstava v Ljubljani. — Strossmayerjev jubilej. — Matica Hrvatska. — A. A.: † Friderik Viljem Nietzsche. — † Dr. Ilija Ognjanović. — † Vladimir Sergejevič Solovjev. — A.: Spomenik Nikolaju Koperniku. — Najstarejši cirilski napis. — Sienkiewicz v slovenskem prevodu.

— „Zvonček“. List s podobami za slovensko mladino. Štev. 9. ima to-le vsebino: Na vse zgodaj. Pesem. Spisala Vida. — Dečkova želja. Pesem. Spisal Fr. Žgur. — Slovo. Pesem. Spisal Fr. Žgur. — Breznikov Tone. Povest. Spisal L. Černež. — Ivan Bartl. V spomin vrlemu slovenskemu učitelju. Spisal Josip Kostanjevec. — Volk in lisica. Priobčil Trnovski. — Siroti. Pesem. Spisala Bogomila. — Prirodni pojav. — Stric Blaž. Po „Rokovnjačih“ napisal Lazar Rastič. — Plavaj, oblaček! Pesem. Spisala Bogomila. Materina ljubezen. Pravljičica. Spisal C. Logar. — Jaz bom mož! Pesem. Spisal Andrej Rapč. — Vehatova Ivanka. Povest. Spisal Modest. — Bodi usmiljen! Priobčil Solovej. — Vrni, kar ni tvojega! Priobčil Solovej. — Pouk in zabava: Mladi risar. Priobčil Vojteh Sitsch. — Mirno, tiho! Uglasbil † Ivan Bartl. — Drobiž. — Tudi ta številka ima štiri strani priloge ter slike Ivan Bartl. — Blaž Mozol. — Ivanka, ter več lepih okrasov.

Telefonska in brzajavna poročila.

Dunaj 1. septembra. Notranji politični položaj se je v zadnjih dnevih, da, v zadnjih urah znatno poostiril in imamo danes opraviti s prav akutno krizo. V koliko je na to vplivala včerajšnja seja izvrševalnega odbora mladočeške stranke, to doslej ni znano, pravse pa, da je od skleptov te seje izvrševalnega odbora odvisno, če bo ministrski predsednik cesarju predlagal, da se skliče državni zbor ali ne. V levičarskih krogih se zatrjuje, da je že pripravljen cesarski patent, s katerim se državni zbor razpusti, nasprotno pa se čuje danes iz veleuglednih krogov desnice, da temu ni tako in da hoče Körberjevo ministrstvo takoj demisionirati, ako se izkaže, da državni zbor ne bo mogel funkcionirati in da bo cesar to demisijo tudi sprejel. V teh krogih se tudi že govori, da postane naslednik dr. Körberja odličen pristaš desnice, član gosposke zbornice, tisti, ki je tudi po odstopu grofa Thuna stal v ospredju vseh kombinacij. Cesar je prišel danes jutraj ob petih iz Išla sem. Če je ministrskega predsednika sprejel, se še ne ve. „Wiener Tagblatt“ trdi, da bo Körber danes popoldne ob treh sprejet. Cesar je svoje odpotovanje k vojaškim vajam na Gališko za jeden dan odložil.

Dunaj 1. septembra. „Wiener Zeitung“ prijavlja imenovanje gimnazijalnega profesorja v Kranju, Franja Novaka, profesorjem na višji gimnaziji v Ljubljani, ter imenovanje profesorjev Stritofa in dra. Debevca.

Brno 1. septembra. Glasilo dr. Stranskega, ki se je vdeležil seje izvrševalnega odbora mladočeške stranke, poroča, da se je Körber prepričal, da Čehi ne bodo odnehali, in da bo zategadelj ministrstvo jutri ali pojutranjem demisioniralo. Cesar pride na Dunaj, kjer ostane cel teden dlje kakor je bilo določeno, da sestavi nov kabinet. Imenujejo se razna imena novega ministrskega predsednika, tako Gautsch, Schönborn, Badeni. Toda bržčas bo imenovan Alfred Liechtenstein, ki parlamenta ne bo razpustil, nego oktroiral nov pravilnik ter sklical državni zbor v oktobru, da dožene investicijske predloge in nagodbo.

Budimpešta 1. septembra. Nadvojvoda Jožef si je na potu od vojaških vaj v Alczuth zlomil levo nogo.

Stockholm 1. septembra. Našla se je pristna boja Andréjeva. Datirana je z dne 11. julija, sodi se, da l. 1897. V tej boji pravi André, da z balonom srečno potuje.

London 1. septembra. Roberts poroča, da je Krüger z vsemi višjimi zapovedniki zapustil okolico Water-volonderja in se umaknil v Pilgrimrest.

London 1. septembra. Vest, da so Buri izpustili 1800 vjetih Angležev, se potrjuje.

Washington 1. septembra. Vlada je dobila uradno obvestilo, da je Rusija umaknila svoje poslaniško osebje in svojo armado iz Pekina in izjavila, da ne imenuje nobenega zastopnika, dokler ne ve, kdo je pooblaščen v imenu Kitajske voditi mirovna pogajanja. Temu koraku se hočeta Francija in Amerika pridružiti.

Poslano „Slovincu“.

(Konec.)

Pa (Loserth str. 47): die Weitensteiner klagen dass ihr Pfarrer das Windische nicht verstehe, niemand erkläre ihnen das Wort Gottes, auch zu Ostern nicht.“ Solnograški škof jadikuje 1529, da so na Štajerskem in Koroškem duhovniki neomikani, razuzdani, da se morajo drugi tja pripraviti. Samostani so hiše št. 13. — Nune sprejemajo obiske in obiskujejo menihe. „Lušno“ življenje! (Loserth str. 64). „Wie will man dem einen Vorwurf machen, der etwa heute seinem Hausgesinde ein Kapitel aus dem Evangelium vorliest, in einer Zeit, wo die Geistlichkeit so faul sei, dass unter 1000 Bauern und Gemeinen auf dem Lande kaum einer die Artikel des christlichen Glaubens und die zehn Gebote kenne, und doch gestatte man den Leuten den Gebrauch der Sacramente.“ (Loserth str. 89). Hans Ungnad dež. glavar štajerske, lastnik precej posestev celjskih grofov v savinski dolini in na Dolenjskem in Primoz Trubar. — Ungnad je zapustil leta 1555 domovino ter se podal v Urach. „In Urach stand Ungnad in einem lebhaften Verkehr mit Trubar, dem Reformator von Krain und Begründer der slovenischen Schriftsprache und Literatur. Hier begann er sein Wirken für die Ausbreitung des Protestantismus unter den Südslaven.“ Ungnad je plačal tisk, Ungnad je prvo slov. hrvaške tiskarno ustvaril. Veliki mecen slov. naroda! —

Kar še ni obče znano, navedem še dalje. Leta 1578 so se zjediniili stanovi vseh dežel notranje Avstrije, da velja za vse isti šolski in cerkveni red. V tem letu so prisegli posvetni stanovi, grajščaki in meščani naših dežel: „Was der allmächtige Gott immer verhängt und schickt, das alles sollen und wollen sie dermassen mit Geduld ausstehen und erwarten, dass ein Land des anderen Noth und Obliegen für seine eigene Noth und Gefahr treulich, christlich, brüderlich und nachbarlich halten und erkennen und ein Land das andere bei der höchsten Obrigkeit nicht verlassen solle.“ To je Rüttli-prisega tedanjih naših ljudi.

Prvo deželno šolo na Kranjskem so odprli stanovi v Ljubljani leta 1563. Linhart Budina, ki je bil že več let v službi stanov, je bil nje prvi ravnatelj. Bila je gimnazija latinska. Stanovi so izvolili šolske nadzornike: Spindler, Dalmatin Schweiger, Humberger in ti so izrazili sledečo željo: Letztlich ist Euer Gnaden und Herren als hochverständigen Herren selbst wohl wissend, dass in diesem Land zu Kirchen und Schulen allein die Personen am besten taugen, die neben anderen guten, nothwendigen Künsten auch der kranerischen Land-sprach erfahren sind.“ Ti nadzorniki so želeli stipendije za kmetske sinove, ker so se sinovi grajščakov lahko sami prehranili. Na nemških univerzah je vse polno luteranov. (Poglej Elze: Festschrift zur Feir der Tübinger-Universität.) Trubar je prepustil svojo bukvarno deželi. To je bil prvi nasad kr. dež. knjigarne.

Stanovi vseh dežel so si obljubili domovinsko pravico. (Landmannschaft) iz vseh dežel notranje Avstrije se lahko selijo v te dežele. (Dimitz II. str. 217) Kmetje so se naučili šele po luteranskih knjigah

brati. Dinitz str. 298. Tomaž Hren je pisal papežu Pamlu V., da je v Ljubljani komaj 20 odstotkov prebivalstva katolikov in da njegovi duhovniki zdaj po knjigah pridigujejo in moralo uđijo, katere je on sestavil. Znano je da iz Trubar Dalmatinovih. Torej nič prej vsega tega. On piše dalje, da je luteranske šole uničil in mrlične protestantovskih pridigarjev pustil iz grobov zmetati. Prej redko podeljena birma se podeluje zdaj redno. Tudi on je tiskarno napravil, luteranskega tiskarja pa izgnal iz dežele. To tiskarno je dal v rabo kolegiju jesuitov. (Dimitz str. 368). Imena iz slov. dežel pregnanih luteranov šteje leta 1629 neki Philipp Hainhofer na potovanju skozi Nürnberg v tem mestu čez 1000. Elze, Dimitz navajajo imena, ter jih štejejo veliko. Den Evangelischen werden die Ämter genommen und an Katholische gegeben, wie jüngstens zu Krainburg, Radmanasdorf, Stein, Bischoflack und Ratschach. Will jemand die Seignigen in christlicher Weise begraben, so lässt sich der Domprobst vernehmen, für solche Leute sei ein Platz unter dem Galgen oder in den Ställen gut genug (Loserth str. 985). Slovenec mi je jedenkrat že prej očital, da je to zgodovinska laž, da so duhovniki pri nas koga izganjali in ne uradnikov.

Ali Apih, Slomšek! Kar tresem se pred tema dvema! Zamorem vam tudi s tem postreči, kar se je po reformaciji godilo na Slovenskem. In kaj je Vaš nezmotljivi dr. Mahnič v novejšem času pisal o slovenščini v prvih zvezkih R. Katolika! — Kaj dela dr. Miha Napotnik! — Ali jedno še, preden končam. Luteranski naši posvetni stanovi so zložili milijone gold. za obrambo naših dežel pred Turki, ter dajali vsej tedanji Avstriji najboljše vojskovode. Ti Lenkoviči-Herbert Auerspergi so pogнали doma in na mejah ter zunaj istih s pešicami slov. kmetov in meščanov mnogostevilne, veliko tisoč broječe turške armade v beg in nekateri junaško padli na bojnih tleh. Bili so vojaki, kakor jih avstr. zgodovina drugod nima. Le kak hudobnež more tem možem orjaštva odrekati, neumnež pa se norčevati iz njih.

In to storili ste vi, dež. zgodovinar! K. S.

Bratje Sokoli!

V soboto (praznik) dne 8. septembra t. l.

bode

društveni izlet v Vipavo.

Vspored: Sokoli se zbirajo v popolni Sokolski opravi ob ½ 6. uri zjutraj na južnem kolo-dvoru; odhod z brzovlakom ob 5. uri 58 minut, dohod v Postojno ob ½ 8. uri; po zajutruku se odpeljejo Sokoli na vohze; v Vipavi pozdrav na mitnici; skupni obed; ob 3. uri popoldne raz-vitje zastave v Gočah na trgu pred Vipavsko grajščino; ljudska veselica; javna telovadba „Sokola“; zvečer koncert s plesom v Vipavski čital-nici. — Povratek iz Vipave v nedeljo zjutraj ob 9. uri (eventuelno tudi lahko v soboto po noči ob 11. uri).

Bratje Sokoli! Ker se po dolgem prestanku zopet nudi prilika, da skupno poletimo v krasen del slovenske domovine, katero so opevali naši pesniki in preživimo nekoliko veselih ur mej probujenimi vrliimi prebivalci vipavske doline, Vas vabi na prav obilno udeležbo z bratskim:

Na zdar!

Odbor.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 180 a. v. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (11-7)

Slabe posledice in bolezn, ki se izcimijo iz navidežno docela ničevnih želodčnih težav, se morejo zaščititi s porabo znanega zdravila: dr. Rose balzama za želodec. Pristen se dobi v tukajšnjih lekarnah in v glavnem skladišču B. Fragnerja, c. kr. dvornega založnika v Pragi, 203—III. Več glej v inseratu!

* **Lekarnarja Brady-ja kapljice za želodec,** prej znane tudi pod imenom Marijacejske kapljice za želodec, so vsled svojega preizkušnega, izbornega, vzbudilnega in okrepečnega vplivanja pri slabosti želodca in prebavnih težavah v vseh slojih prebivalstva čimdalje bolj priljubljene in se dobivajo v vseh lekarnah. Opozorjamo č. čitatelje, da pri naročilih pazijo na podobo znamke in podpisa, ki ga objavljamo v inseratnem delu lista, ker le tedaj so Marijacejske kapljice za želodec pristne.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 30. avgusta: Angela Kramar, kočijaževa hči, 21 dni, Reber št. 11, pljučni katar.

V deželni bolnici:

Dne 23. avgusta: Ivan Penko, delavčev sin, 2 leti, opršič.

Dne 27. avgusta: Terezija Stebal, dninarica, 64 let, pljučni edem.

Kosmin ustna voda je bila na podlagi svojih očitnih prednosti na vseh razstavah, kjer je bila razstavljena, odlikovana z zlato setinjo. Steklenica za 1 gl. služi dolgo časa. Glavna zaloga: Anton Krisper v Ljubljani.

7 (1212-1)

Darila.

Dijaški kuhinji v Kranju so od 1. aprila do vstetega 31. julija l. 1900 izročili oziroma doposlali p. n. gospodje, dame, uradi in družbe naslednje darove: dr. Val. Štempihar vstopnina h koncertu 4 K, prof. A. Zupan vstopnina h koncertu 1 K, taisti za obletnico po umrlem bratu 3 K, profesorski kolegij za mesec april 10 K, žup. Janez Karlin iz Smlednika 20 K, prebitek koncerta, katerega je priredil sl. čitalniški godbeni klub kranjski v prid „Dijaški kuhinji“ 306 K 67 v., durakisti pri Pet. Mayrju 1 K 60 v., „za pol litra, ki sta ga hotela dva plačati“ 40 v., slavna Kranjska hranilnica v Ljubljani 100 K, gospdč. Emilija Lapajne iz Škofjeloke 2 K, II. a razred „za izposojena držala“ 64 v., durakisti pri Pet. Mayrju 1 K 60 h, sodni adjunkt Al. Seliškar „do biček od piké-ja“ 1 K 90 h, in „izgubljen“ še 10 v., Franc Kuralt iz Kranja: „za poravnano pravdo 40 K“, „namesto burgunder-ja 1 K“, Iv. Petrič, mestni kaplan v Škofjiloki 12 K, profesorski kolegij za mesec majnik 14 K, Janez Hromec, župnik na Šenturski gori 2 K, zadržani člani profesorskega kolegija mesto vstopnine h koncertu, katerega je priredil sl. salonski orkester v Kamniku v prid Dijaški kuhinji v Kranju 11 K, čisti dohodek tega koncerta 120 K, namesto vstopnine k temu koncertu daroval okrajni glavar dr. Gsettenhofer 2 K, Matevž Hleščar „za poravnano pravdo“ 6 K, od piké-ja „iz žepa Al. Seliškara“ 3 K, preostanek majniškega izleta III. a razreda 1 K 20 v in V. a razred, 1 K, po dr. Prevcu za globo iz kazenske pravde od P. A. prejetih 30 K, profesorski kolegij za junij 9 K, dr. Val. Štempihar in prof. Ant. Štritof „preplačana vožnja v Kamnik“ 1 K 24 v, dr. Anton Arko iz Škofjeloke „zdravniški honorar Dijaški kuhinji v dar“ 6 K 30 v, sodni adjunkt Al. Seliškar „dobiček pri piké-ju 1 K, taisti „skupilo za cigareto“ 20 v, podpora visok. deželnega zbora vojvodine kranjske za leto 1900 500 K, namesto venca na krsto pokojnemu gosp. dekanu Ant. Mežnarcu kot članu upravnega odbora in bivšemu večletnemu podpredsedniku mestne hranilnice kranjske so darovali: gg. V. Majdič 10 K, Ferd. Sajovic 5 K, Fr. Dolenz 5 K, Pet. Mayr 5 K, C. Pirč 4 K, Ferd. Polak 2 K, Karl Pupp 10 K, Iv. Rakovec 2 K, Fr. Sajovitz 2 K, Karl Šavnik 10 K, dalje so iz istega namena darovali še gg. in dame: Karl Florijan 5 K, Marija Keršič 2 K, Franja Keršič 3 K, J. L. 1 K, Fr. Lužnar 1 K, M. Marenčič 6 K, Anton Majdič 1 K, Mavr. Mayr 4 K, prof. Fr. Novak 2 K, prof. Peterlin 2 K, sodni adjunkt Peterlin 2 K, Karl Pupp 10 K, dr. Ed. Šavnik 6 K, dr. Valentin Štempihar 2 K, prof. Ant. Štritof 1 K, Iv. Valenčič 1 K, nadzornik And. Žumer 2 K, gimn. ravnatelj Jos. Hubad 4 K, prof. dr. Valentin Korun 1 K, A. L. 3 K, dekan Iv. Lavrenčič 10 K, prof. Iv. Maselj 2 K, prof. dr. Perna 4 K, prof. dr. Riedl 2 K, kaplan J. Škerjanc 3 K, kaplan J. Štrukelj 4 K, in nadzornik Andr. Žumer „v posebni spomin umrlemu dekanu“ 10 K, skupaj 149 K; za poravnano pravdo „x“ 30 K, dr. Ed. Globočnik „zdravniški honorar“ 3 K, Matevž Rebolj, župnik v Truskih daroval namesto venca na grob dekana Ant. Mežnarca 10 K, iz istega namena so darovali še vp. župnik Al. Kummer 4 K, dr. K. 6 K, Tona Bajželj 1 K in Ratija Vranč 1 K; profesorski kolegij za mesec julij 10 K, župan Niko Lenčič iz Škofjeloke 5 K, dekan Fr. Kummer iz Stare Loke 14 K, „birska botra“ po gosp. nadučitelju Luznarju 2 K, župnik Ant. Žlogar iz Kranjske gore 2 K, „en romar“ 1 K, „Nekdo“ 1 K, župnik Jan Šafer iz Dupljan 4 K, „žalujoči prijatelji ob prebitki izgubi Jan Deisingerja, sodnega kancelista v Škofjiloki, namesto venca na krsto nabrala za Dijaško kuhinjo v Kranju“ gg. sodni svetnik Fr. Mikuš in učitelj Slavko Flis 42 K.

Odbor izreka vsem p. n. darovateljem in darovateljicam svojo najsrčnejšo zahvalo in prosi slavno občinstvo še nadaljne naklonjenosti posebno v prihodnjem šolskem letu, v katerem se popolni kranjska gimnazija na 8 razredov s 5 vspešnicami.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,4 m. Srednji zračni tlak 756,0 mm.

Augst	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura tla v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
31	9. zvečer	741,2	14,2	sl. svzhod	jasno	0,0 mm.
1	7. zjutraj	741,3	7,5	sl. jvzhod	megla	
2	2. popol.	739,3	21,2	sr. jvzhod	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 14,4°, normala: 17,0°.

Dunajska borza

dne 1. septembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	97,60
Skupni državni dolg v srebru	97,15
Avstrijska zlata renta	116,90
Avstrijska krona renta 4%	97,80
Ogrska zlata renta 4%	115,00
Ogrska krona renta 4%	90,65
Avstro-ogrsko bančne delnice	1700,00
Kreditne delnice	687,50
London vista	242,15
Nemški drž. bankovci na 100 mark	118,20
20 mark	23,66
50 frankov	19,29
Italijanski bankovci	90,50
C. kr. cekini	11,40

Tužnim srcem naznanjava vsem sorodnikom in znancem, da je našo ljubljeno hčerko **Nadino** Vsegamogočni danes poklical k Sebi. V Podbrezjah, 31. avgusta 1900. (1763) **Makso in Topica Jaglič.**

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze ljubeznivega sočutja med boleznijo in ob smrti naše ljube, dobre matere, oziroma sestre, gospe

Ivane Jerančič roj. Jeraj

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo drage ranjce k zadnjemu počitku ter za mnoge lepe vence izrekamo tem potom svojo najsrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, 1. septembra 1900.

(1770)

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja ob boleznih in smrti mojega nepozabnega, prerano umrlega soproga go spoda

Bazilija pl. Pilbach-a

c. kr. vodje finančnega oddelka

se čutim dolžno, zahvaliti se tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za obilno udeležbo pri pogrebu, posebno pa se še zahvalujem podariteljem vencev, sl. čitalnici vrhniški in gg. pevci, ki so blagovolili zapeti girljive žalostinke v zadnji pozdrav nepozabnemu.

Na Vrhniki, 30. avgusta 1900.

(1757)

Frančiška pl. Pilbach.

MATTONIJEV

GISSHÜBLER naravna **alkalična kislina**

najboljša namizna in okrepujoča pijača preskušena pri kašlju, vratnih boleznih, želodčnem kataru ter pri kataris v sapilih.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassinu u in v vseh lekarnah, večjih spekerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah. (36-7)

Četrta ponatis brošurice

„Izgubljeni Bog!“

je izšel

in se dobiva v L. Schwentnerjevi knjigo-tržnici komad po 20 vin., po pošti 3 vin. več.

Priporočilo.

Firma J. C. Bernard, tovarna za razne stroje v Karlinu na Češkem (pri Pragi) mi je za mojo vodno žago poslala jedno pat. Haag-ovo železno turbino, katero sem sam postavil in s katero sem jako zadovoljen. Vodna sila pri moji žagi je jako slaba. Dosedaj je gonila res tudi le jedno vodno kolo, s tem pa kljub vsem mogočim tehničkim olajšavam samo jedno žago. Naročena turbina pa razvija moči za 9½, konjskih sil in žene pri isti vodni sili zlahka dve žagi ter en cirkular zajedno, brez prejšnjega šuma in ropota, ker teče jako mirno. Izgotovljena je iz dobrega materiala, zelo močno, a vendar jako precizno in tako lahko, da tudi z malo vodo dobro deluje, pri veliki vodi pa vsejedno ne podlega.

Radi tega priporočam firmo J. C. Bernard vsem onim, ki si mislijo nabaviti moderni gonilni stroj, tembolj, ker cene niso visoke, plačilni pogoji pa jako ugodni. Turbino si lahko vsakdo pri meni ogleda, kjer dobi lahko vsa potrebna natančna pojasnila o velikosti, moči in cenah.

Na Bregu pri Borovnici, dne 24. avgusta 1900.

Fran Švigelj

(1713-2) posestnik in trgovec z lesom.

Lepo meblirana soba

se takoj odda stalnemu gospodu. (1764-1) Natančneje v pritličju nove hiše gosp. Korna v Slomšekovih ulicah št. 5.

Dijaki

se sprejmó na hrano in stanovanje. (1768-1) Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Slovenskega stenografa

vsprejme takoj

notar Hudovernik v Kostanjevici.

Plača po dogovoru. (1724-3)

Restavracija v „Narodnem domu“.

V soboto 1. in nedeljo 2. septembra zvečer od ½ 8. ure naprej pri prostem vstopu. Predstavljanje akustičnih umetnih del Edisonov „Mignon-Grafophon“ in „Pariška čarobna lutka“.

Prvi reprodukuje razen orkestralne in solo-instrumentalne glasbe itd. raznovrstne operne arije, pesmi in romane, katere so peli izborni francoski, nemški, slovanski in italijanski pevci in pevke. Tako razlikopolnih fonografskih predstav se ni bilo tukaj. „Čarobna lutka“ poje v francoskem jeziku otroške pesmi od 40 do 50 besed in govori ter se smeje pri tem. Ta čudovit avtomat, ki vsakogar preseneti, je posebno veselje za otroke in absolutna novost za Ljubljano. (1754)

V isti restavraciji bo v nedeljo dne 2. septembra od polu 4. do polu 6. ure popoldne predstava za rodbine in otroke, tudi pri prostem vstopu, za otroke pa le ob spremstvu odraslenih;

Nezaslišano! Čudovito!

240 komadov za samo gl. 1-95

1 elegantna ura s triletnim jamstvom in goldin-verižico, 1 čudovito eleganten nastavek za smodke z jantarem, 1 krasna kravatna igla s simili-brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospode ali dame, 1/2, ducata platnenih žepnih robcev z barvanimi obroki, 1 praktični žepni tintnik z angleškim mehanizmom, 1 usnjati denarni mošnjiček, par finih nogovic, 1 jako elegantna damska broša najnovejše fašone, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manšetnih, zavrtniških in napravnih gumbov, 1 krasno toaletno zrcalo z etuijem in finim česalom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še kratek čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike, ker je vsako sleparstvo popolnoma izključeno, ter se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. poštne povzetju ali ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder

Krakau L/M.

Pošto predalo št. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (1745)

Rodoljubi pozor!

Narodno-gospodarsko društvo v Staremtrgu pri Ložu ustanovilo je

prvo parno mlekarno in sirarno

po najnovejšem sistemu in z najboljšimi stroji ter priporoča vsakovrstne mlečne izdelke, kakor sir, zlasti surovo maslo po najnižjih cenah in v najboljši kakovosti.

Rednim odjemalcem in odjemalkam večjih množin cene po dogovoru.

Torej, rodoljubi, podpirajte prvo parno združno slovensko podjetje.

Za načelstvo:

Franjo Petsche, ravnatelj.

(1179-12)

Josip Širca v Žalcu

tovarniška zaloga najslavnejših in najboljših koles, kakor

„Puch“, „Meteor“, „Waffen“, „Slavia“

potem drugih raznovrstnih z nevinimi in z najnovejšimi iznajdbami opremljenih, garantiranih koles.

Gena od 80 gl. naprej.

Lastna popravilnica.

Zaloga posameznih kolesnih del in kolesarskih potrebščin. (850-19)

Točna in kulantna postrežba.

U slovo! (1771)

Her mi ni bilo možno od vseh prijateljev in znancev osebno posloviti se, kličem k odhodu iz Ljubljane Najsrčnejši z Bogom!

Leopold Puppis.

Ljubljana, dne 1. kimovca 1900.

Važno za vse srednješolce, posebno pa za enoletno-prostovoljske aspirante.

V vseh knjigarnah monarhije se dobiva za držaj učnega gradiva za vsposobljenostno skušnjo za enoletno prostovoljno službo z dotičnimi brambenimi predpisi, obrazci prošenj za komaj imena vredni znesek 1 K 50 h. (1741-1)

Dijaki

sprejmejo se na hrano in stanovanje. Izve se v Prečnih ulicah št. 2, I. nadstr. desno. (1759)

Išče se

izurjena šivilja za stalno šivanje, ob enem tudi se sprejme vajenka takoj. (1772) Wolfve ulice št. 1, II. nadstr.

Dva ali trije dijaki

iz boljših hiš sprejmejo se v stanovanje in hrano. Strogo nadzorstvo. (1762)

Več pove iz prijaznosti Felix Toman Resljeva cesta št. 26.

Café-Restavrant Švicarija.

Jutri v nedeljo, 2. septembra 1900 ob prehodu iz Pariza

tamburaški koncert.

Začetek zjutraj ob 9. uri in popoldne ob 3. uri.

Vstop prost.

K mnogobrojnemu obisku vabi

z odličnim spoštovanjem

Fric Novak

restavrat.

Holandsko-ameriška proga Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:

6. sept. Statendam 11:00 dopoldne.
13. sept. Spaarndam 4:00 dopoldne.
20. sept. Rotterdam 11:00 popoldne.
27. sept. Maasdam 3:00 popoldne.

Novi parniki na 2 vijaka.

Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,

Potsdam 12.500 ton. (1291-10)

Cene v prvi kajiti od 360 K naprej iz prista-

drugi kajiti od 216 K, niša

III. razred 185 K 40 h z Dunaja.

Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10;

za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.

Avstr. podružnice v Brnu, Inomostu in Trstu.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in sprilčevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(1298-9)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Oglasni izvleček.

Glasom odredbe oddelek 13, št. 1629, z dne 10. avgusta 1900 namerava c. in kr. državno vojno ministrstvo razne

oblačilne in oroževalne predmete za c. in kr. vojsko nabaviti potom splošne konkurence.

Gledé natančnejših pogojev za to ponudbeno razpravo se opozarja na oglas, ki je bil v štev. 195 dne 25. avgusta 1900 tega lista polnoglasično prijavljen.

(1701-2)

1900! Svetovna razstava v Parizu 1900!

Kreditna pisma za Pariz

ki se izdajajo za katerekoli svote in imajo bistveno to ugodnost, da se z njimi ne samo v Parizu, nego tudi v razstavinem prostoru lahko dvigne svote, se dobivajo pri

J. C. Mayer-ju

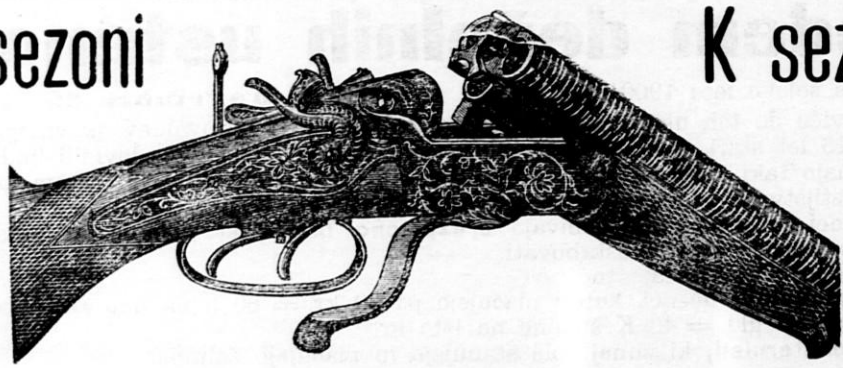
(887-19)

banka in menjalnica v Ljubljani.

K sezoni

K sezoni

ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastojni.

ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastojni.

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu priporočajo najbolje.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo-brojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(1662-3)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Trgovca z
železnino

Andr. Druškoviča
naslednik

Val. Golob

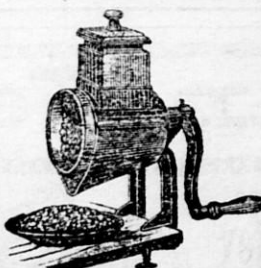
Mestni trg št. 10

založnik zveze avstr. c. kr. državnih uradnikov

priporoča svojo bogato zalogo hišne in kuhinjske opreme.

Zaloga vseh za stavbe potrebnih predmetov, kakor tudi **Roman in Portland** 35 **cementa.**

Zaloga nagrobnih križev.

Prej **Alozij Erjavec** Prej
J. Zor J. Zor
čevljarški mojster v Ljubljani, Čevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološki obrtni muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečistiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in rujavu obuvalo, ter razne potrebščine za to obrt.

Mere se shranjujejo. — Vnanjim naročilom naj se pridele vzorce.

MODERCE natančno po životni meri
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi
priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, e s e s e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. s e s e s

Prostovoljna prodaja.

Dne 10. septembra 1900 ob 10. uri dopoldne

bode na lici mesta potom dražbe prodano

postojinsko staro šolsko poslopje

in k njemu pripadajoča stavbena parcela in dvorišče.

Poslopje leži sredi trga ter je posebno pripravno za trgovsko ali krčmarsko obrt. Izklicna cena je **16.000 kron.**

Pismene in ustne ponudbe sprejema podpisani krajni šolski svet, ki daje tudi potrebna pojasnila.

Krajni šolski svet v Postojini

dne 21. avgusta 1900.

Predsednik: Dekleva.

Vincenc Čamernik

kamnoseški mojster

v Ljubljani, Slomškove ulice št. 17 (nasproti mestne elektrarne).

Izborna zaloga **grobnih spomenikov**

iz različnih marmorjev, granitov in sijenitov.

Naprava kompletnih rodbinskih rakev

tu in na deželi.

(1014-20)

Raznovrstna v to stroko spadajoča popravila.

Stavbena dela.

Priznana solidna in točna postrežba.

O. št. S 14/15/00/3.

Konkurzni edikt.

(1734-2)

O imovini tvrdke „Brata Ribarič, trgovina z mešanim blagom v Zagorju, sodni okraj II. Bistrice“, vpisane javne družbe, pri kateri sta javna družbenika **Štefan Ribarič v Trstu** in **Anton Ribarič v Zagorju**, sedaj v Trstu, se je, kakor tudi čez premoženje družbenika Antona Ribariča v Trstu, (kakor tudi čez premoženje družbenika Štefana Ribariča, oziroma čez njegovo zapuščino, od c. kr. deželne sodnije v Trstu s sklepom od 11. julija 1900, oprav. štev. S 17/00/1, otvoritev konkurza dovolilo) in se je razglasil dne 27. avgusta 1900 trgovski konkurz.

Konkurzni komisar: c. kr. sod. svet gosp. **Gvido Schneditz v Ljubljani.**

Začasni upravnik mase: gosp. **dr. Karl Triller, odvetnik v Ljubljani.**

Volilni narok dne 10. septembra 1900 dopoldne ob 9. uri pri tej sodnji v izbi št. 17 pred konkurznim komisarjem.

Zglasilni rok do dne 10. oktobra 1900.

Narok za likvidovanje in poravnavo dne 24. oktobra 1900 dopoldne ob 9. uri pri tej sodnji v izbi št. 17 pred konkurznim komisarjem.

C. kr. deželna sodnija v Ljubljani, oddelek III.

dne 27. avgusta 1900.

Luč sedanjosti in bodočnosti!

Podružnica **R. A. Smekal** v Zagrebu

priporoča aparate za izdelovanje

„ACETYLEN“-svetlobe.

Brez nevarnosti!

Enostavno poslovanje!

Lahko razumljiva konstrukcija aparata!

15krat svetlejša, nego premogov plin!

Zanesljivo gorivo!

Žarna svetloba!

Praktično za razsvetljenje mest, vasi, tovarn, železničnih postaj, vil, hotelov, restavracij, cerkv, gledališč, privatnih stanovanj, zidarskih in opekarskih skladišč itd. itd.

(1651-2)

Okusna strokovna inštalacija za svečave vsake velikosti.

Skladišča

gasilnega in kmetijskega orodja ter gumovih koles.

Elegantno in solidno izdelovanje

motornih voz.

Ceniki brezplačno.

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar

Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljiske kroglice 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinejše vrste.

Popravila od kosti, roga, morskih pen, iantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni.

35

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Podružnici:

Jurčičev trg 3. Vegove ulice 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slasno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, prepečenec (Vanille-Zwieback), kakor tudi

ržen kruh

hlebčki po 10, 15 in 25 kr.

V slasčičarnici postrežem z najfinejšim nasladnim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijske krofe in zavitke s smetano napolnjene.

35

Dijak

iz nižjih razredov kake srednje šole se sprejme na hrano in stanovanje pod skrbnim nadzorstvom. — Kje, pove upravništvo "Slov. Naroda". (1680—2)

Zajamčeno iz pristnega vina
izdeluje (434—17)

vinski jesih
ALBERT ECKERT
v Gradcu.

Dobiva se v vseh boljših specerijskih in delikatesnih prodajalnicah.

Kufekejeva moka za otroke

od avstro-ogrskih, nemških itd. avtoritet priporočena
najbolja in najcenejša hrana za zdrave in na črevih bolne otroke
Dobiva se v lekarnah, droguerijah ter v tovarni R. KUFEKE DUNAJ VI/2

Trgovski pomočnik

vojaščine prost, izurjen v železnini, želi vstopiti kot magaciner v kako tovarno ali temu primerno službo.
Ponudbe pod šifro "Železninar" na upravništvo "Slov. Naroda". (1749—1)

Hiša z vrtom

na Selu št. 13 pri Ljubljani
se proda.

Cena se izve pri Janezu Židanu na Selu št. 8. (1743—1)

Dva učenca

ne čez 14 let stara, ki sta dovršila ljudsko šolo z dobrim uspehom, se sprejmeta takoj v mojo trgovino s specerijskim blagom in železnino.
(1744—1) Franc Guštin v Metliki.

Vsprejemem vestnega in spretnega
trgovskega pomočnika

izurjenega v specerijski stroki.
(1733—2) A. Domicelj, Rakek.

Novozidana hiša

z vrtom, na lepem kraju, ob jako prometni državni cesti v Ljubljani, s popolnoma urejeno trgovino z mesanim blagom vred, **proda se takoj.**
Eventualno odda se tudi trgovina sama v najem. (1726—1)
Naslov pove upravništvo "Slov. Naroda".

Podjetje brez konkurence
išče solidne
agente

za prodajo novih, povsod idočih izdelkov. Visoka provizija, eventualno stalna plača. Ponudbe vsprejema J. Klimesch, Praga št. 1134/II. (1687—3)

Kwizda
Korneuburški redilni prašek za živino.
Dietetično sredstvo za konje, govejo živino in ovce. Približno 50 let v večini hlevov v porabi, pri nedostatkih slasti do krme, slabem prebavljanju, za izboljšanje mleka ter pomnožitev mlečne obilnosti krav. Cena: 1 zavojček K 1.40, 1/2 zavojčka K — 70. Pristen le z zgorajšnjo varstveno znamko se dobiva v vseh lekarnah in droguerijah. Glavna zaloga: II. (1363—2)
Fr. Iv. Kwizda, c. in kr. avstro-ogrski, kralj. rumunski in knež. bolgarski dvorni dobavitelj.
Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaji.

Razglas.

(1761—1)

Na c. kr. cesarja Franca Jožefa I. državni gimnaziji v Kranju vpisali se bodo učenci, kateri nameravajo vstopiti v prvi razred

v soboto, dne 15. septembra

od 8. ure nadalje v ravnateljevi pisarni.

Vsprejemne preskušnje se bodo vršile v ponedeljek 17. septembra od 8. ure zjutraj nadalje. Dotični učenci pridejo naj v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov ter naj prinese seboj krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

Vsprejemna taksa je določena na 6 K 80 v., ki se bodo onim, ki preskušnje ne bi prestali, vrnila.

Učencem, ki so že doslej obiskovali ta zavod, se je javiti dne 17. septembra pri ravnateljstvu s šolskim izpričevalom zadnjega polletja ter plačati 2 K 80 v. prispevka za učila in igrala.

Učenci, ki nameravajo pristopiti z drugih učilišč v II. do VIII. razred tukajšnjega zavoda, naj si preskrbe na izpričevalu zadnjega polletja pripomnjo o pravilno naznanjenem odhodu.

Šolsko leto 1900/1901 se prične 18. septembra s slovesno sv. mašo.

Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa I. drž. gimnazije v Kranju,
dne 31. avgusta 1900.

Založena 1847. Založena 1847.
Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
v Ljubljani 34
Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10
priporoča po najnižji ceni:
oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Za nakup pisalnih potrebščin „Národní podnik“

opozarja (národní podnik)

na priznane svoje izdelke:

svinčnike, peresna držala, črnila, tekoče tuše, arab. gumi in peč. vosek.

Dalje opozarjamo na blago, katero je uvedeno v našo trgovino:

angleška peresa, peresa za okroglo (francosko) pisavo, šolska peresa po ceni, radirke, radirke z označenjem „za tuš in črnilo“, radirko mehko z označenjem „Slavie“.

Podjetje samo ne prodaja na drobno

in odkazuje p. n. konsumente na mestne gg. trgovce. Tem pa se dovoljujejo posebne ugodnosti in popusti. Ceniki in vzorci se pošiljajo na zahtevanje brezplačno in franko.

Českemu učitelstvu toplo priporočamo češke izdelke, in se nadejamo, da ne bodo niti jedne češke šole na Češkem, na Moravi in v Sleziji, kjer bi se ne vporabljal teh naših čeških izdelkov. Svoji k svojim!

Národní trgovsko in obrtno podjetje

vpisana zadruga z omejenim jamstvom v Pragi. II., Havlíčkovo náměstí č. 24. (1721—1)

Zarad napredovane sezone se prodaja

poletno modno blago

po globoko znižanih cenah; mej tem je:

2000 met. volnenega blaga met. od 20 kr. naprej

3000 „ pralnega „ I. kval. „ 20 „

2000 „ foulardina (podšiv za suknje) „ „ 9 „

kakor tudi okoli

100 komadov svilnatih bluz najnovejše fačone à 4 gld. 50 kr.
2000 metrov ostankov se odda po ceni.

Za garancijo, da to ni kako sleparstvo, je vsakomur prosto, da neugajajoče vrne.
Z velespoštovanjem

Konrad Schumi & Comp.

„Pri novi tovarni“

V Ljubljani, Dunajska cesta št. 6.

(1710—2)

Zobozdravniški in zobotehnični atelje.

Špitalske ulice 7, I. nadstr.

Zobozdravnik med. univ. dr. Rado Frlan

špecialist za zlate in porcelanaste plombe,

bivši gojenec kraljevega zobozdravniškega zavoda v Berlinu
Dorotheenstrasse,

naznanja slavnemu občinstvu, da si je nabavil vse priprave za brezčutno ruvanje zob z dušikovim oksidulom (Lustgas oder Lachgas) in da izvršuje od 8. avgusta dalje vse operacije v ustih z navedeno narkozo. Istotako se izdelujejo v njegovem ateljeju vse vrste zlatih spon, zlatih kron in zlatega zobovja, bako tudi vsa druga zobozdravniška in zobotehnična dela.
(1765)

Ustanovljeno leta 1842.
Brata Eberl
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.
Velika izbirlka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga
vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove poče, karbolneja itd.
Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše, najboljše in neoprečljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v napajo stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl
stanuje samo
Opekarska cesta št. 16.
Šivalni stroji po najnižjih cenah.
Bleikle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno. 35
Vnanja naročila se točno izvršé.
Perilo za gospode
najboljše blago in najnovejše
kravate
prodaja 35
Alojzij Persché
Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker
krojač
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6
priporoča svojo veliko zalogo
gotovih oblek za gospode in dečke, 35
jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.
Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Prodaja na debelo in drobno. Ceniki brezplačno.

Klobuke
najnovejši fačone
priporoča po nizki ceni
J. S. Benedikt 35
Ljubljana, Stari trg.

Pod Trančo št. 2.

35 Veliko zalogo

klobukov

priporoča J. Soklič.

Najnižje cene.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovni naj se vzorec vpslati.

35

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

35

Postrežba točna. — Cene nizke.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne sode

po najnižjih cenah.

35

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Svilnato blago

največja izber in najnovejše črno in barvasto, za cele obleke in bluze

priporoča 35

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

35

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo v njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Ign. Fasching-a vdove

35 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo štedilnih ognjišč

najpreprostejših kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršijo.

Brivnica in česalnica

Usojam si p. n. občinstvu najuljudneje naznanjati, da sem od gosp. Alojzija Bisiak-a kupnim potom prevzel popolnoma opremljeno

brivnico in česalnico

v Wolfvih ulicah št. 6.

V nadi, da mi bo p. n. častito občinstvo kakor mojemu g. predniku v vsakem oziru zaupalo, zagotavljam isto najboljše in najtočnejše postrežbe ter se najtopleje priporočam

(1702—2)

z velespoštovanjem

Edvard Gramero.

Barbiere e parrucchiere

Naznanilo.

Vsled sklepa kranjske hranilnice se podeli peterim eksternim učencem iz Kranjske pouk na ljubljanskem trgovskem učiliščem ter odgojevalnem zavodu s šolskimi potrebščinami vred brezplačno za šolsko leto 1901.

Reflektantje, ki so dovršili 14. leto, naj vložijo prošnje z navedbo narodnosti ter dokazom ubožnosti, kakor tudi s spričevalom, da so dovršili tretji razred realke, gimnazije ali pa meščanske šole s hvalevrednim redom v obnašanju ter saj z zadostnim učenim uspehom, najdalje do 20. septembra 1900 tusem, da se vse došle prošnje oddajo slavnemu ravnateljstvu kranjske hranilnice, katera bode sklepala.

V Ljubljani, dne 28. avgusta 1900.

Ravnateljstvo trgovskega učiliškega zavoda.

Artur Mahr

(1725—2)

imejitelj zlatega zaslužnega križca s krono.

V Ljubljani Resljeva cesta št. 3.

V angleškem skladišču

v Ljubljani na Resljevi cesti št. 3

(1766—1)

je došlo za jesensko in zimsko sezono popolnoma sveže blago.

Velika izber oblek za gospode, dečke in otroke, kakor tudi površnikov, havelokov, športnih sukenj in ulstrov itd. Več tisoč komadov izredno finih konfekcij za dame — le zadnja novost — jop, ovratnikov (pelerin), vrhnjih sukenj, jop za deklice, kakor plaščev za otroke i. t. d.

Vse po čudovito nizki ceni.

Častito občinstvo se uljudno prosi, da si ogleda to velikansko zalogo z velespoštovanjem

Oroslav Bernatović.

Vinacet

nova kisova esenca se vsakemu hotelierju in restavratru najtopleje priporoča. Iz nje narejeni kis je:

1. finega okusa in prijetnega duha,
2. največje konzervirajoče moči,
3. prost bakterij,
4. nepokvarljiv,
5. mnogo ceneji nego kupljeni kis.

Cene: 1/4 literska steklenica za 5—10 litrov kisa K 1.—, 1/2 literska steklenica za 20—40 litrov kisa K 3.—.

Na prodaj v vseh trgovinah z delikatesami, drogerijah in prodajalnicah kolonijalnega blaga.

Prodajalnica v Ljubljani: J. Buzzolini in J. C. Praunseits.

Huberta Ullricha zeliščino vino.

To zeliščino vino je prirejeno iz izbornih zelišč z dobrim vinom in okrepeča in oživi prebavni organizem človeka, ne da bi bilo kako odvajalno sredstvo. Zeliščino vino odstrani motenja v žilah, čisti kri vseh pokvarjenih, boleznih provzročujočih snovi in pospešuje novo tvorjenje zdrave krvi.

Po pravočasni uporabi zeliščinega vina se želodčne bolezni večinoma že v kalu zatro. Nikar naj se torej ne zamudi rabiti je mesto drugih rezkih, razjedljivih, zdravje vničujočih sredstev. Simptomi, kakor: glavobol, kolcanje, zgaga, napihovanje, slabost z bljuvanjem, ki se tim močneje javljajo pri kroničnih (zastarelih) želodčnih boleznih se mnogokrat odstranijo že po nekaterokratnem pitju.

Zaprtje in njega neprijetne posledice, kakor tesnoba, sčipanje, vtripanje srca, brezspanje, kakor tudi zastajanje krvi v jetrih, v vranci in pri hemeroidnih bolelih, se z zeliščinim vinom hitro in milobno odstranijo. Zeliščino vino odstrani vsako neprebavnost, pospeši ves prebavni sistem in odpravi vsled lahkega odvoda nepotrebne tvarine iz želodca in iz črev.

Medla, bleđa barva, nedostajanje krvi in oslabiljenje so večinoma posledice slabega prebavljanja, nedostatnega vnosa krvi in boleznih na jetrih. Ob nedostajanju apetita, nervozni oslabilosti in razdraženosti in pogostem glavobolu, nočeh brez spanja hirajo mnogokrat take osebe počasi. Zeliščino vino daje oslabei življenski moči nov impulz. Zeliščino vino pomnoži apetit, pospešuje prebavljanje in reditev, oživilja spremembo snovi, pospešuje in zboljšuje snovanje krvi, pomirja razburjene živce in stvara novo življenjsko veselje. Mnogobrojna priznanja in zahvalna pisma dokazujejo to.

Zeliščino vino se dobiva v steklenicah po gld. 1.50 in 2 a. v. v lekarnah v Ljubljani, Litiji, Kamniku, Skofji Loki, Kranju, Radovljici, Idriji, Tolmini, Trebnjem, Novem mestu, Ribnici, Kočevju, Metliki, Črnomlju, Postojni, Ajdovščini, Vipavi, Celju, Sežani, Trstu itd. kakor tudi na Kranjskem in po vsem Avstro-Ogrskem po vseh lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarni v Ljubljani po 3 in več steklenic zeliščinega vina po izvirnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Pred ponaredbami se svari.

Zahteva naj se izrecno

Huberta Ullricha zeliščino vino.

(1306—4)

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.

„Ljubljanski Zvon“, letniki II., III., V., VI., broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII., broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.; — letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld. 60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 gld. 80 kr.

Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.

Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.

A. Aškerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Koček, Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Turgenjev: Otol in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.

— **Štiri novele**, broš. à 20 kr.

Beneš-Třebický: Bledne duše. Roman, broširan à 70 kr.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.

Stat nominis umbra: Časnikarstvo in naši časniki, broširano à 40 kr.

Tolstoj: Dva romana, broširana à 70 kr.

Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširana à 15 kr.

Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.

— **Razne pripovedke**, broširane à 40 kr.

— **Dve povesti**, broš. à 25 kr.

Theuriet: Undina. Povest, broš. à 20 kr.

Souvestre: Vilenski brodnik Povest, broš. à 15 kr.

Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.

— **Gregorčičevim kritikom**, broš. à 30 kr.

Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano à 50 kr.

73

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

I. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg šte. .

Huberta Ullricha zeliščino vino.

Moje zeliščino vino ni nikakoršno tajno sredstvo; njegovi deli so: Malaga-vino 450,0, vinski sprit 100,0, glicerin 100,0, ručecno vino 240,0, sok jerebika 150,0, črešnjev sok 320,0, mana 30,0, sladki janež, janež, Alenina korenina, ameriški lapuh, svedrčeva korenina (encian), kolmeževa korenina aa 10,0. Te naj se zmeša.

Podpisani priporočam slav. občinstvu svojo veliko zalogo koles, posebno občeznana prava

Styria kolesa

s patentiranim krogličnim tečajem, najboljši in najsolidnejši sistem v l. 1900, jako trpežna in lahko tekoča.

Vsi modeli so enotno **zboljšani** in poleg tega so **jako znižane cene**.

Pripomniti moram, da imam v zalogi edino le modele 1900, kajti vse prejšnje razprodal sem v jeseni pod svojo ceno, samo da mi bode moč v sedanji sezoni le z letošnjimi modeli slavnemu občinstvu vstrezati.

Spoštovanjem

Filiala v Kamniku: Janko Pohlin.

Franc Čuden, na Velikem trgu nasproti rotovža.

(123-68)

Zaloga šivalnih strojev.

Tovarna za strešni lep in izdelava kotrana

E. PILHALS-a naslednik

priporoča svoj 1. asfaltni strešni lep in izolirke plošče, lesni cement, strešne lake (črne in rudeče), kotrane, asfalt, čolnsko in mazalno smolo, carbolitum, karbolne kisline, benzine, benzinske firneže, sajovine itd. (644-16)

Centralna pisarna: Dunaj, III., Kolonitzgasse Nr. 6.

Ustanovljeno l. 1852.

(1731-2)

Služba občinskega tajnika.

Pri mestnem županstvu v Črnomlju izpraznjena je služba tajnika z letno plačo 800 kron.

Slovenskega in nemškega jezika zmožni prosilci naj vložijo prošnje **do 20. dne septembra t. l.** pri mestnem županstvu v Črnomlju.

Občinskega uradovanja večji prosilci imajo prednost.

Mestno županstvo v Črnomlju

dné 27. avgusta 1900

Zdravilišče Krapinske Toplice

na Hrvatskem

od zagorske železnične postaje Zabak-Krapinske Toplice eno uro oddaljene. Omnibusi k vsakemu vlaku. (1740-1)

Odpri do konca oktobra.

Cena stanovanj od 1. septembra dalje za 25% znižana.

Izvrstno urejeno zdravilišče, izborna restavracija, lepo šadje, milo podnebje itd.

Preselitev.

Podpisani naznanja p. n. občinstvu, da ima sedaj svojo

delavnico na Mestnem trgu št. 10

(v hiši g. Škaberne)

ker se priporoča za izvrševanje oliharij, litografskih in kaligrafskih del (diplom), vsakovrstnih napisov (firm) na oteklu les, kovino itd. Za okusno in fino delo po nizki ceni jamči.

Vinko Novák, umetni slikar in litograf.

(1690-3)

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje **samo**

Fernolendt čreveljsko črnilo

za svetla obutala **samo** (1139-13)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsodl.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

75 gld. trocevka.

Puškar

F. Kaiser

75 gld. trocevka.

75 gld. trocevka.

75 gld. trocevka.

priporoča za lovsko sezono in dobavlja vse potrebne lovske utenzilije v največji izbéri. (1709-2)

H. Suttner

urar

v Kranju poleg lekarne razpošilja po poštne povzetju fine in natančno repasi.

Odlomek iz cenika:

srebrna cilindar-remont. ura, 6 kamnov, močna, gld. 5.-

dalnogled (Feldstecher) v toki (Etui) gld. 5-30, fin gld. 8-50, najfinejši gld. 13.-

Priporočam svojo izborno zalogo ur, zlatnine, srebrnine in optičnega blaga. Žepne ure zlate, srebrne iz tula, jekla, nikla, kakor tudi budilke, stenske in salonske ure. Zlate in srebrne verižice, prstane in uhane tudi z diamanti in briljanti, zapestnice, obeske itd.

Prodajam po najnižjih tovarniških cenah.

Vse novosti vedno v zalogi. * Ceniki zastoj in franko.

Opomba: Da je moje blago res dobro in fino, jamči to, da ga pošiljam celo v inozemstvo. (1755-1)

H. Suttner

urar

v Kranju poleg lekarne rane ure z jednoletnim jamstvom.

Odlomek iz cenika:

srebrna močna fina anker-remont. ura, 15 kamnov (rubis), z dvema pokrovoma gld. 9.- enaka 14-karat. zlata gld. 38.-

14-karat. zlati uhani s pravim diamantom gld. 10.-

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme

in poverjeni zalagatelj ces. kr. unif. blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremičljivih havelokov po najnovejši faconi in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje talarjev in baretov. 35

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tula, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salonskih ur, vse samo dobre do najfinejših kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 35

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila in vnanja naročila točno in ceno. 25

Pri nakupovanju suknene in manufakturne blaga se opozarja na trdiko

HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah šte. 4.

Velika zaloga

35

suknenih ostankov.

Stajerski
ROHICE V
KISELJAK Tempel-Styria-vrelo
okrepiljujuče pije. Nenadkriljena voda za ljake.

Glavna zaloga za Kranjsko:
MIHAEL KASTNER
v Ljubljani. (573-48)

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v
vseh krajih gotovo in pošteno brez ka-
pitala in rizike s prodajo zakonito do-
voljenih državnih papirjev in srečk. —
Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche
gasse 8, Budapest. (1767-1)

300 — 400 hektolitrov
najzlahtnejših
grozdnih vrst
popolnoma zdravih
se proda takoj pri trgatvi in odda
tudi deloma.
Več pove (1727-2)
grajsko oskrbnništvo Jaškovo
pri Karlovcu na Hrvaškem.

Proti
malokrvnosti
Železnato vino
lekarnarja
G. Piccoli v Ljubljani
dvor. založnika Njag. Svetosti papeže
ima v sebi **90krat več železa**
kakor druga po reklami nezaslužno sloveča
china-železnata vina, katera često
nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno
namizno vino. III. (1368-7)
Vsled tega največje jamstvo za
izdatnost tega vina pri malokrvnih,
nervoznih ali vsled bolezni oslabilih
osebah, kakor tudi še posebno pri ble-
dih, slabotnih in bolehalih otro-
cih. Dobiva se v steklenicah po pol litra.
Vnana naročila proti povzetju.

V najem se dá ali pa tudi proda
hiša

s koncesijo za žganjetoč, gostilno in
trgovino v Razdrtem pri Postojni.
Hiša je na najlepšem kraju, zraven
farne cerkve, na sredi vasi, ob glavni cesti
Dunaj-Trst; pred hišo je vodovod. (1752-2)
Plačuje se hiša lahko na obroke.
Natančnejši pogoji se izvedo pri Franu
Tratniku v Dolenji vasi pri Cerknici.

Dr. Rose balzam

za želodec
iz lekarn
B. FRAGNER-jav Pragi
je že več kakor 30 let občno znano do-
mače zdravilo slast vzbujajočega, pre-
bavljanje pospešujočega in mlo odvaža-
jočega učinka. Prebavljanje se pri red-
nem uporabljanju istega sredstva okre-
čuje in obdržuje v pravem teku.

SVARILO!
Vsi deli anbalaze imajo
zraven stoječo postavno
deponovano varstveno
znamko.

Glavna zaloga:
lekarna B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega
dobavitelja
„pri črnemu orlu“
Praga, Malá Strana, ogeji Neruda ulice.
Velika steklenica 2 K, mala 1 K.
Po pošti razpošilja se vsak dan.
Proti vpošiljavi K 256 se pošlje velika
steklenica in za K 150 mala steklenica
na vse postaje avstro-ogerske monarhije.
Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske.
V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih:
G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mandt-
schläger, J. Mayr. (1742-1)

Kaj se še ljudje, kateri Kathreiner Kneipp-ovo sladno
kavo ne rabijo, akoravno je ista tako prijetna in
sdrava kavina pijača?

Zato, ker še vsi ne vedo, katere velike prednosti ima
Kathreinerjeva kava od bobove kave, ki skoz en ekstrakt iz
rastline bobove kave pridobi le duh in okus bobove kave,
ne pa njene zdravju škodljive lastnosti. Združuje toraj na
dober način koristne lastnosti domačega sladnega preparata
s preljubljenim okusom bobove kave.

Res je, da bo Kathreiner Kneipp-ova sladna kava v prid
zdravju od milijonov ljudi in v stotisoč družinah vsaki dan
použita, želeli pa bi bilo v korist vseh, da bi ta res dru-
žinska kava vled njenih dobrih lastnosti, povsod
in zlasti v vsaki družini se nahajala.

Kathreiner Kneipp-ova sladna kava služi sploh
za primes k bobovi kavi, katere okus slajša in za
uživanje mileje napravi. Dela kavi bolj ukusno
barvo in odstrani znane zdravju škodljive lastnosti
bobove kave popolnoma. Priporoča se z eno tret-
jino Kathreiner-ove kave in dve tretjine bobove
kave začetni in polagamo na polovicovsake kave iti.

Neprecenljiva lastnost Kathreiner Kneipp-ove
kave obstoji pa v tem, da se v kratkem času tudi
popolnoma sama lahko pije, kar prav dobro tekne.
Kjer se bobova kava popolnoma použiti prepove,
je ta najboljša nadomestilo in bo ženskam, slabotnim in
bolnim osebam kot lahko prebavljiva, krideljujoča in kre-
pljujoča pijača priporočena.

Po zdravniških izrekih naj se rastojoči mladini, pe-
sebnno mladim dekletom, nobeno drugo kavo uživati ne da.
Skosi upeljavo Kathreiner Kneipp-ove sladne kave,
bo tudi v najmanjši družini veliko prihranjeno. En
poskus nadostuje, da se ista stalno upelje.

Kathreiner Kneipp-ova kava se ne sme nikoli
odprta prodajati! Prava je samo v znanih belih
izvirnih zavojih z podobo župnika Kneippa kot
varstveno znamko in z imenom »Kathreiner«.

„Ljubljanska kreditna banka“

naznanja najuljudneje, da je pričela s 1. septembrom svoje
delovanje

v hiši g. Grobelnik-a, Špitalske ulice št. 2.

„Ljubljanska kreditna banka“ se peča s vsemi kupčijami, ki spadajo v bančno stroko, posebno:

Z nakupom in prodajo vrednostnih papirjev vseh vrst, valut in novcev.

Eskomptovanje menic.

Sprejemanje hranilnih vlog in vlog na tekoči račun s 4% obrestovanjem od
dne vloge do dne vzdiga.

Zavarovanje proti izgubi pri kurzu pri izžrebanju srečk.

Borzna naročila.

(1753-1)

Posojila na vrednostne papirje z zmernimi obrestmi.

Vnovčevanje kuponov, izžrebanih zastavnih pisem in srečk.

Sprejemanje vrednostnih papirjev v shrambo in oskrbovanje, kakor tudi v re-
vizijo izžrebanih števil i. t. d.

Natančnejša pojasnila se radovoljno dajejo ustmeno ali pismeno.

Ravnateljstvo „Ljubljanske kreditne banke“.